

Jaarrekening 2023

Stichting Goois Natuurreservaat

Koester ons groene thuis

Het Goois Natuurreservaat wordt gesteund door onder andere de Nationale Postcode Loterij

COLOFON

Uitgave:

Stichting Goois Natuurreservaat

Nieuwe Meentweg 2

1217 DZ Hilversum

Postbus 1001

1200 BA Hilversum

www.gnr.nl

kvk nummer: 41223080

rsin nummer: 001939270

Inhoudsopgave	pagina
<i>Jaarrekening</i>	
Financieel verslag	5
Balans per 31 december	12
Staat van baten en lasten	14
Kasstroomoverzicht	16
Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	17
Toelichting op de balans	23
Toelichting op de staat van baten en lasten	32
Overige mededelingen	36
<i>Overige gegevens</i>	
Bestemming resultaat	38
Bestuursleden	38
Controleverklaring	39
<i>Bijlagen</i>	
Bijlage I Verloop nog te ontvangen bijdragen participanten	43
Bijlage II Opgaaf doorschuif BTW	45
Bijlage III Projectenoverzicht	47
Bijlage IV Staat van baten en lasten naar functionele GNR-indeling	48
Bijlage V Toelichting staat van baten en lasten functionele GNR-indeling	52

Jaarrekening 2023, Stichting Goois Natuurreservaat

Financieel verslag

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening van de Stichting Goois Natuurreservaat over het jaar 2023. Het resultaat voor resultaatbestemming over het boekjaar 2023 bedraagt inclusief een bijzondere bate vanwege de opbrengst van de verkoop van een dienstwoning € 983.841 positief (begroot 2023 € 787.838 positief inclusief bijzondere baten). Na verwerking van de dotaties/onttrekkingen aan de bestemmingsreserves, resteert een negatief saldo van € 5.800. In 2022 bedroeg het resultaat na verwerking van de reservemutaties € 57.327 positief. Het negatieve saldo over 2023 wordt onttrokken aan de algemene egalisereserve.

In het financiële verslag wordt achtereenvolgens ingegaan op de ontwikkelingen van de participantenbijdrage, de organisatie en de financiële positie. De jaarrekening bevat de balans, de staat van baten en lasten, de waarderingsgrondslagen, de toelichting op de balans, de toelichting op de staat van baten en lasten en de toelichting op de projecten.

Leeswijzer

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Rekeningsaldo gesplitst naar herkomst

Onderstaand overzicht geeft de werkelijke gerealiseerde saldi ten opzichte van de geraamde saldi (inclusief reserve mutaties) per onderdeel weer, voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar bijlage 4 en 5 van deze jaarrekening.

	<i>rekening</i>	<i>begroot</i>	<i>verschil</i>	
Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)	€ -1.163.089	€ -1.304.255	€ 141.167	V
Projecten	€ -147.495	€ -42.790	€ -104.705	N
Communicatie, educatie, voorlichting, vrijwilligers & draagvlak	€ -335.833	€ -317.245	€ -18.588	N
Bestuursondersteuning, belangenbehartiging, beleid & participatie	€ 1.640.616	€ 1.664.290	€ -23.674	N
Jaarrekening saldo 2023	<u>€ -5.800</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ -5.800</u>	N

V=voordelig N=nadelig

Participantenbijdragen

Het werk van het Goois Natuurreservaat wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdrage van de participanten in de exploitatie van de stichting. De participantenbijdrage 2023 is nog berekend op grond van de in 1992 getekende overeenkomst. De vijfjaarlijkse budgetperiode uit de overeenkomst (art.2 lid 1) liep tot en met het jaar 2011. Lopende het dienstjaar 2012 is besloten de vijfjaarlijkse budgetperiode te verlengen en jaarlijks te bezien, tot er meer duidelijkheid kwam in de procedure met de uittredende participanten. In de bestuursvergadering van december 2023 is de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf Gooise participanten vastgesteld en getekend.

Als gevolg van de uittreding komt de exploitatiebijdrage nu volledig voor rekening van de Gooise participanten en is de toenmalige verdeelsleutel komen te vervallen. De verdeling over de Gooise participanten is conform de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst gebaseerd op het inwoneraantal per 1 januari van het voorafgaande dienstjaar.

In de uittredingsovereenkomsten met de voormalige participanten Provincie Noord-Holland en de Gemeente Amsterdam zijn per 1 januari 2021 respectievelijke uittreedsommen van € 16 en ruim € 5,2 miljoen afgesproken. In 2022 heeft de provincie onder aftrek van de bijdrage 2021, haar bijdrage betaalbaar gesteld. De afkoopsom van de gemeente Amsterdam bestond uit een bijdrage ineens van

€ 4 miljoen en een jaarlijkse bijdrage van € 312.570 gedurende de periode van 2021 tot en met 2024. De provincie en de gemeente Amsterdam hebben de éénmalige uittreedsommen, in afwachting van een definitieve beheervorm, overgemaakt aan de participant Huizen. Het begrote aandeel van de provincie in de jaarlijkse participantenbijdrage 2023 is door de gemeente Huizen aan het GNR overgemaakt. Het jaarlijkse bedrag van de gemeente Amsterdam, als onderdeel van de afgesproken afkoopsom, wordt tot en met 2024 rechtstreeks aan het GNR overgemaakt en is voor het jaar 2023 in deze jaarrekening verantwoord. Na ondertekening van de vernieuwde samenwerkingsovereenkomst is het resterende bedrag van de eenmalige uittreedsommen door de gemeente Huizen op basis van de inwoneraantallen van 1 januari 2021 overgemaakt aan de overgebleven participanten.

Participantenbijdragen inclusief rijwielpadenbijdrage						
Jaar	uitgangs- punt	loon/prijs stijging	beleidsplan 2017-2020	bijdrage beheer	bezuinigingen/ bijz. mutatie	bijdrage totaal
2014	€ 1.876.120	€ 33.240		€ 1.909.360	-€ 66.710	€ 1.842.650
2015	€ 1.909.360	€ 0		€ 1.909.360		€ 1.909.360
extra bijdrage 2015 *1				€ 249.885		€ 249.885
jaarrekening 2016	€ 1.909.360	€ 34.350		€ 1.943.710		€ 1.943.710
transitiebijdrage 2016 *2	€ 0	€ 0		€ 205.017		€ 205.017
jaarrekening 2017	€ 1.943.710	€ 32.160	€ 420.000	€ 2.395.870		€ 2.395.870
transitiebijdrage 2017 *2	€ 0	€ 0		€ 208.899		€ 208.899
jaarrekening 2018	€ 2.395.870	€ 51.100	€ 345.000	€ 2.791.970		€ 2.791.970
transitiebijdrage 2018 *2				€ 210.000		€ 210.000
jaarrekening 2019	€ 2.791.970	€ 55.430	€ 260.000	€ 3.107.400		€ 3.107.400
jaarrekening 2020	€ 3.107.400	€ 83.100	€ 75.000	€ 3.265.500		€ 3.265.500
jaarrekening 2021 *3	€ 3.265.500	€ 77.040		€ 3.342.540	-€ 7.460	€ 3.335.080
jaarrekening 2022 *4	€ 3.342.540	€ 31.000		€ 3.373.540	-€ 101.210	€ 3.272.330
begroting 2023	€ 3.272.330	€ 46.750		€ 3.319.080		€ 3.319.080
jaarrekening 2023	€ 3.272.330	€ 46.750		€ 3.319.080		€ 3.319.080

1. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 is door een aantal participanten een extrabijdrage van € 1,- per inwoner toegezegd. Daarnaast is in de dagelijks bestuur vergadering van 15 oktober 2015 besloten dat de participanten bijdragen in de gemaakte kosten in het kader van het verkennend onderzoek naar mogelijke samenwerkingspartners over de jaren 2014 en 2015.
2. In het kader van het transitieproces 2016-2018 is door de Gooise participanten besloten om gedurende die periode, afhankelijk van de ingediende transitiebegroting, een bijdrage van € 1,- per inwoner beschikbaar te stellen.
3. In de uittredingsovereenkomst met de participant Amsterdam is afgesproken dat Amsterdam, naast de uittredingssom van € 4 miljoen, gedurende de periode 2021-2024 nog een gefixeerd bedrag van € 312.570 per jaar bijdraagt. Het bedrag van € 7.460 is het verschil tussen de geraamde en ontvangen bijdrage 2021.
4. In 2022 is, exclusief looncompensatie, een bezuiniging doorgevoerd van 3% op de geraamde participantenbijdrage 2021.

De participantenbijdrage voor 2023 is als volgt verdeeld:

Bijdragen participanten 2023

Participant	Verdeling	Bijdrage
Gooise gemeenten		€ 2.147.020
Jaarlijkse bijdrage Amsterdam t/m 2024	Vast bedrag	€ 312.570
Uittreedsom Provincie Noord-Holland (PNH)		€ 859.490
Bijdragen participanten		€ 3.319.080

Bijdragen Gooise gemeenten

Gemeente	Inwoners Per 01-01-22	Bijdrage
Gemeente Blaricum	12.358	€ 127.270
Gemeente Gooise Meren	58.846	€ 581.230
Gemeente Hilversum	91.721	€ 910.770
Gemeente Huizen	40.941	€ 409.390
Gemeente Laren	11.526	€ 118.360
Bijdragen Gooise gemeenten	215.392	€ 2.147.020

Rijwielpaden 't Gooi

Met ingang van 2006 maakt het beheer van de fietspaden in het Gooi van de Rijwielpadenvereniging Gooien Eemland onderdeel uit van de begroting van het Goois Natuurreservaat.

Het dienstjaar 2023 is het laatste jaar waarbij de bijdrage voor het onderhoud van de fietspaden afzonderlijk inzichtelijk is gemaakt en berekend. Vanaf het dienstjaar 2024 maakt de bijdrage integraal onderdeel uit van de jaarlijkse participanten bijdrage en wordt verdeeld naar inwoneraantal.

Bijdrage 2023	€ 138.020 verdeling	berekend aandeel	corr. PNH uitreding	bijdrage 2023
Gemeente Blaricum	10,3%	€ 14.240	€ -5.820	€ 8.420
Gemeente Gooise Meren	21,3%	€ 29.440	€ -12.040	€ 17.400
Gemeente Hilversum	38,7%	€ 53.360	€ -24.690	€ 28.670
Gemeente Huizen	20,4%	€ 28.220	€ -11.540	€ 16.680
Gemeente Laren	9,2%	€ 12.760	€ -5.220	€ 7.540
totalen	100,0%	€ 138.020	€ -59.310	€ 78.710

Recapitulatie totale participantenbijdrage 2023

Participanten	Bijdrage regulier beheer	Bijdrage beheer rijwielpaden	Totale bijdrage 2023	Ontvangen 2023	Nog te ontvangen 2023
Aandeel PNH uittreedsom	€ 800.180	€ 59.310	€ 859.490	€ 859.490	€ 0
Uittreedsom Amsterdam 2023	€ 312.570	€ 0	€ 312.570	€ 312.570	€ 0
Gemeente Blaricum	€ 118.850	€ 8.420	€ 127.270	€ 127.270	€ 0
Gemeente Gooise Meren	€ 563.830	€ 17.400	€ 581.230	€ 581.230	€ 0
Gemeente Hilversum	€ 882.100	€ 28.670	€ 910.770	€ 910.770	€ 0
Gemeente Huizen	€ 392.710	€ 16.680	€ 409.390	€ 409.390	€ 0
Gemeente Laren	€ 110.820	€ 7.540	€ 118.360	€ 118.360	€ 0
Totalen	<u>€ 3.181.060</u>	<u>€ 138.020</u>	<u>€ 3.319.080</u>	<u>€ 3.319.080</u>	<u>€ 0</u>

Personeel

De rechtspositie en daarmee de bezoldiging is gebaseerd op de provinciale rechtspositieregeling. Op grond hiervan delen wij mee dat binnen de stichting er geen werknemers zijn die een inkomen genieten dat meer bedraagt dan het inkomen van een minister, zoals bedoeld in artikel 2.3 lid 1 van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) en/of de door de Provincie Noord-Holland te hanteren inkomensnorm gesubsidieerde instellingen, zijnde in 2023 € 223.000 inclusief belaste onkostenvergoedingen en pensioenbijdrage. Zie voor het WNT-verantwoordingsdocument, het onderdeel "Overige mededelingen" pagina 37 van deze jaarrekening.

De bestuursleden (zie "Overige gegevens" voor alle leden welke per 31 december 2023 deel uitmaakten van het bestuur) zijn onbezoldigd.

In onderstaande tabel is het verloop van de werkelijke vaste personeelsformatie in 2023 weergegeven.

De personeelsformatie 2023 (in fte)

Functie	stand 01-01-23	Bij	Af	stand 31-12-23	fte begroting
Directeur-rentmeester	1,00			1,00	1,00
Controller	0,89			0,89	0,89
Team beleid, organisatie & externe relaties					
Teamleider	1,00			1,00	1,00
Senior beleidsadviseur profilering	0,89			0,89	0,89
Senior beleidsmedewerker NLR	1,00			1,00	1,00
Senior adviseur bedrijfsvoering	1,00			1,00	1,00
Beleidsmedewerker NRL	0,89			0,89	0,89
Coördinator Fondsenwerving en communicatie	0,89			0,89	0,89
Coördinator vrijwilligerswerk en educatie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Coördinator grondzaken	0,83			0,83	0,83
Medewerker informatievoorziening	1,50			1,50	1,50
Medewerker profilering *1	0,50	0,17		0,67	0,64
Medewerker administratie *1	2,22	0,71	0,61	2,32	2,30
Secretariaat	1,78			1,78	1,78
Team terreinbeheer					
Hoofd terreinbeheer	1,00			1,00	1,00
Regiobeheerders *2	4,00			4,00	3,00
Boswachters *3	4,00	1,88		5,88	4,00
Beheerder begrazing & vee verzorging	1,00			1,00	1,00
Beheerder fietspaden *4	0,67		0,67	0,00	0,00
Herders	2,00	0,50	0,50	2,00	1,89
Medewerker terreinbeheer en vee verzorging *5	5,00	1,50	0,11	6,39	6,00
Projectbureau					
Senior projectleider/programmamanager	1,00			1,00	1,00
Projectleider	1,00			1,00	1,00
Structurele formatie	35,06	5,76	2,89	37,93	34,50

*1 met ingang van 2024 wordt de donateursadministratie in eigen beheer uitgevoerd. Voor de implementatie en het bijhouden is met ingang van 1 oktober 2023 de formatie structureel uitgebreid met 0,33 fte. De lasten hiervan worden gedekt door vrijvallende lasten van uitbesteding.

*2 eind 2022 is besloten één van de regiobeheerders boven formatief tot aan de pensioendatum (per 01-01-2025) als tijdelijke toezichthouder projecten aan te stellen.

*3 in de bestuursvergadering van december 2022 is besloten om de formatie van de boswachter tijdelijk gedurende maximaal 24 maanden uit te breiden met 1 fte en 1 BBL opleidingsplaats (0,89 fte).

*4 in 2023 is de beheerder fietspaden met pensioen gegaan en heeft een herverdeling van het takenpakket plaatsgevonden, en is deze functie komen te vervallen zie ook 5.

*5 een deel takenpakket van de beheerder fietspaden is ondergebracht bij de medewerkers terreinbeheer. Hiervoor is de formatie uitgebreid met 1 fte. Tevens kon daardoor de externe inhuur voor het dagelijks onderhoud van de fietspaden worden beëindigd. Alleen het grootonderhoud wordt nog uitbesteed.

Naast de uitbreiding voor het fietspaden onderhoud is de formatie tijdelijk met 0,5 fte uitgebreid in verband met het korter gaan werken van één van de medewerkers, vooruitlopend op de pensionering en beperkte fysieke inzetbaarheid

Bijdragen ten behoeve van het reguliere personeel door de Stichting Steun Goois Natuurreservaat
Van de structurele personeelsformatie van 34,5 fte per 31 december 2023 wordt op begrotingsbasis de lasten van het projectbureau 2,0 fte gedekt door geraamde projectbijdragen van de Steunstichting. In de jaarrekening 2023 is € 76.180 ten laste van projecten gebracht.

Financiële positie

Het netto werkkapitaal van de stichting wordt berekend door de vlottende activa te verminderen met de schulden op korte termijn. Het werkkapitaal bedraagt ultimo 2023 positief € 2.457.711 (in 2022, bedroeg dit € 1.543.283 positief).

Vaststelling jaarrekening

De jaarrekening 2023 is gecontroleerd door ETL Assurance & Overheidsaccountants Accountants te Haarlem. De door dit kantoor afgegeven controleverklaring is bij het onderdeel "Overige gegevens" opgenomen.

Het bestuur van de Stichting Goois Natuurreservaat heeft in de vergadering van 28 maart 2024 de jaarrekening 2023 vastgesteld.

Was getekend, Hilversum, 28 maart 2024

voorzitter,

.....

C.J.G. Dosker

bestuurslid financiën,

.....

J. van den Bor

bestuurslid personeelszaken,

.....

R. van den Berg

bestuurslid participant Blaricum,

.....

J.M.G. Ongerling-Lanphen

bestuurslid participant Gooise Meren,

.....

H.M. Bellaart

bestuurslid participant Hilversum,

.....

B. Heller

bestuurslid participant Huizen,

.....

R.G. Boom

bestuurslid participant Laren,

.....

J.G. van Midden

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER

	2023	2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	€ 829.459	€ 760.547
	€ 829.459	€ 760.547
Viottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	€ 1.267.439	€ 938.021
Liquide middelen	€ 1.712.630	€ 1.545.666
Onderhanden werk projecten	€ 65.247	
	€ 3.045.316	€ 2.483.687
	<u>€ 3.874.775</u>	<u>€ 3.244.234</u>

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER

	2023	2022
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	€ 272	€ 272
Algemene reserve	€ 172.309	€ 239.374
Bestemmingsreserves	€ 2.659.172	€ 1.624.645
Bestemmingsfondsen	<u>€ 179.768</u>	<u>€ 163.889</u>
	€ 3.011.520	€ 2.028.180
Voorzieningen		
Voorziening baggeren wateren/poelen	€ 83.420	€ 83.420
Voorziening ww verplichtingen personeel	<u>€ 192.230</u>	<u>€ 192.230</u>
	€ 275.650	€ 275.650
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 213.186	€ 327.832
Overloop verlofrechten personeel	€ 126.901	€ 107.412
Onderhanden werk projecten		€ 140.412
Overige schulden en overlopende passiva	<u>€ 247.518</u>	<u>€ 364.749</u>
	€ 587.605	€ 940.405
	<u>€ 3.874.775</u>	<u>€ 3.244.235</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

LASTEN	Jaar- rekening 2023	gewijzigde begroting 2023	Jaar- rekening 2022
Personeel			
Lonen en salarissen	€ 3.011.349	€ 3.006.925	€ 2.659.614
Overige personeelskosten	€ 151.452	€ 132.100	€ 115.862
Inhuur (Uitzendkracht/Detachering)	€ 32.802	€ 22.140	€ 43.182
<i>subtotaal personeel</i>	€ 3.195.603	€ 3.161.165	€ 2.818.658
Bedrijfsvoering			
Huisvesting	€ 107.581	€ 119.860	€ 116.708
Automatisering	€ 132.256	€ 108.600	€ 103.924
Kantoorkosten	€ 75.336	€ 89.110	€ 67.923
Afschrijvingen	€ 126.243	€ 176.550	€ 124.233
<i>subtotaal bedrijfsvoering</i>	€ 441.416	€ 494.120	€ 412.788
Algemene organisatiekosten	€ 181.598	€ 133.650	€ 179.844
Beheerlasten	€ 1.590.891	€ 1.853.660	€ 1.711.668
Projecten exclusief personeelslasten			
Werk derden	€ 1.038.845	€ 1.214.545	€ 1.239.695
Overige uitgaven			
<i>subtotaal projecten</i>	€ 1.038.845	€ 1.214.545	€ 1.239.695
<i>totaal van de lasten</i>	<i>€ 6.448.353</i>	<i>€ 6.857.140</i>	<i>€ 6.362.653</i>
Mutaties reserves/bestemmingsfondsen			
Toevoeging Natuurbeheer	€ 235.940	€ 209.045	€ 270.323
Toevoeging Vervanging materieel v/m RPV	€ 11.150	€ 11.150	€ 13.420
Toevoeging (groot) onderhoud gebouwd vastgoed	€ 940.000	€ 935.000	€ 57.000
Toevoeging Toekomstige investeringen GNR	€ 0	€ 0	€ 0
Toevoeging bestemmingsfonds verwervingen cs	€ 7.876	€ 0	€ 36.090
Toevoeging bestemmingsfonds natuurontwikkeling	€ 10.000	€ 0	€ 10.000
Toevoeging bestemmingsfonds Infoschuur	€ 11.268	€ 0	€ 3.100
<i>subtotaal reservemutaties</i>	€ 1.216.234	€ 1.155.195	€ 389.933
Totale lasten na reserve mutaties	<u>€ 7.664.587</u>	<u>€ 8.012.335</u>	<u>€ 6.752.586</u>
<i>Positief jaarrekening saldo</i>			€ 57.327

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN	Jaar- rekening 2023	gewijzigde begroting 2023	Jaar- rekening 2022
Eigen inkomsten			
Huren en pachten	€ 440.858	€ 441.440	€ 430.563
Beheervergoedingen van derden	€ 50.753	€ 25.260	€ 51.153
Overige eigen inkomsten	€ 235.075	€ 209.320	€ 263.945
Overige eigen inkomsten - fondsenwerving	€ 156.255	€ 126.000	€ 240.375
Overige opbrengsten - rente	€ 20.594	€ 0	€ 0
<i>subtotaal eigen inkomsten</i>	€ 903.536	€ 802.020	€ 986.036
Subsidies en bijdragen van derden			
Subsidiestelsel Natuur en Landschap	€ 1.066.315	€ 1.066.300	€ 875.078
Overige subsidies	€ 69.457	€ 68.500	€ 32.000
Bijdrage Steunstichting GNR	€ 119.585	€ 116.090	€ 113.285
<i>subtotaal subsidies en bijdragen</i>	€ 1.255.357	€ 1.250.890	€ 1.020.363
Bijzondere baten	€ 935.067	€ 935.000	€ 0
Projecten			
Bijdragen Steunstichting GNR	€ 718.600	€ 1.230.322	€ 993.500
Overheidssubsidies	€ 35.000	€ 0	€ 0
Bijdragen derden	€ 39.500	€ 0	€ 57.230
Fondsenwerving	€ 19.895	€ 0	€ 250.014
Overige inkomsten	€ 0	€ 0	€ 44.036
Mutatie onderhanden werk	€ 205.659	€ 107.666	€ -99.602
<i>subtotaal projecten</i>	€ 1.018.654	€ 1.337.988	€ 1.245.178
<i>totaal van de eigen baten</i>	<i>€ 4.112.614</i>	<i>€ 4.325.898</i>	<i>€ 3.251.577</i>
Participantenbijdragen	€ 3.319.080	€ 3.319.080	€ 3.272.330
Mutaties reserves/bestemmingsfondsen			
Aanwending Natuurbeheer	€ 109.167	€ 101.210	€ 112.380
Aanwending Algemene Egalisatie Reserve	€ 61.265	€ 158.647	€ 47.773
Aanwending (groot) onderhoud gebouwd vastgoed	€ 32.822	€ 107.500	€ 0
Aanwending Toekomstige investeringen	€ 10.575	€ 0	€ 0
Aanwending bestemmingsfonds verwervingen cs	€ 0	€ 0	€ 110.000
Aanwending bestemmingsfonds natuurontwikkeling	€ 13.265	€ 0	€ 4.259
Aanwending bestemmingsfonds Infoschuur	€ 0	€ 0	€ 11.594
<i>subtotaal reservemutaties</i>	€ 227.093	€ 367.357	€ 286.006
Totale baten na participantenbijdragen en reserve mutaties	<u>€ 7.658.787</u>	<u>€ 8.012.335</u>	<u>€ 6.809.913</u>
<i>Negatief jaarrekening saldo</i>	<i>€ 5.800</i>		

Kasstroomoverzicht		
	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Resultaat excl. financiering</i>		
resultaat	€ -26.394	€ 57.327
overige mutaties eigen vermogen	€ 989.141	€ 103.836
<i>Aanpassingen voor:</i>		
afschrijvingen/ontv.aflossingen	€ 126.243	€ 124.233
interest baten en lasten		
mutatie voorzieningen	€ 0	€ 0
mutaties werkkapitaal		
- mutatie vorderingen	€ -394.665	€ -148.373
- mutatie kortlopende schulden	€ -352.800	€ 249.022
	€ -747.465	€ 100.649
ontvangen interest	€ 0	€ 0
Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 341.525	€ 386.045
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
investeringen in materiële vaste activa	€ -200.704	€ -48.116
desinvesteringen materiële vaste activa	€ 5.550	€ 0
investeringen in financiële vaste activa	€ 0	€ 0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	€ -195.154	€ -48.116
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
renteopbrengsten	€ 20.594	€ 0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	€ 20.594	€ 0
Netto kasstroom	€ 166.965	€ 337.929
Saldo liquide middelen per 1/1:		
Rabobank	€ 1.536.740	€ 1.200.901
Kasgelden	€ 8.926	€ 6.835
	€ 1.545.666	€ 1.207.736
Saldo liquide middelen per 31/12:		
Rabobank	€ 1.703.910	€ 1.536.740
Kasgelden	€ 8.720	€ 8.926
	€ 1.712.630	€ 1.545.666
Mutatie liquide middelen	€ 166.964	€ 337.930
<i>Afrondingsverschillen zijn mogelijk</i>		

Toelichting Algemeen en grondslagen

Algemeen

De Stichting Goois Natuurreservaat, hierna ook te noemen als "GNR of Het Goois Natuurreservaat", is opgericht op 11 november 1932 door de destijds zes Gooise gemeenten, de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam en is gevestigd aan de Nieuwe Meentweg 2, te Hilversum. De stichting is ingeschreven in het register van de Kamer van Koophandel onder nummer 41223080 en geregistreerd bij de belastingdienst onder (RSIN) nummer 001939270.

De in deze jaarrekening opgenomen informatie heeft geheel en alleen betrekking op de Stichting Goois Natuurreservaat en betreft het verslagjaar 2023, welke gelijkloopt met het kalenderjaar.

De doelstellingen en de hieraan ontleende activiteiten zijn vastgelegd in artikel 1 van de statuten:

1.a de instandhouding van het natuurschoon in het Gooi door verkrijging van de aldaar gelegen terreinen, ten einde deze ten eeuwigden dage ongeschonden als natuurterrein te behouden; en
1.b aan het publiek door vrije toegang tot die terreinen onder eventueel te stellen bepalingen, het genot van dat natuurschoon te verzekeren.

De voornaamste activiteiten van de stichting bestaan uit het beheren, in de meest ruime zin van de betekenis van het woord, van de ca 2.900 hectare natuurterrein die in de ruim afgelopen 90 jaar is verworven, inclusief de in of op het terrein aanwezige voorzieningen.

Deze jaarrekening is ondertekend door, de tijdens de vaststellingsvergadering, aanwezige leden.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Raad voor de Jaarverslaggeving

Presentatie

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

De staat van baten en lasten kent een categoriale indeling, met toelichting. In de bijlagen is een staat van baten en lasten opgenomen op basis van een functionele indeling. Hierin zijn baten en lasten toegerekend aan de verschillende (hoofd)doelen en projecten tevens is daar een toelichting op de functioneel ingedeelde staat van baten en lasten opgenomen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- ❖ voorziening baggeren wateren en poelen
- ❖ nog te ontvangen bedragen
- ❖ nog te betalen bedragen

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. De stichting maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Materiële vaste activa

Vaste activa

Investerings in vaste activa worden opgenomen tegen de historische aanschaf- c.q. vervaardigings-prijs, inclusief bijkomende kosten welke rechtstreeks gerelateerd kunnen worden aan het actief, verminderd met specifiek met de aanschaf/vervaardiging van deze activa samenhangende ontvangen subsidies/bijdragen/ontvangsten en bijzondere waardeverminderingen. Op activa wordt afgeschreven met een vast percentage van de netto aanschafwaarde, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Voor de diverse categorieën worden de volgende percentages gehanteerd:

- gebouwen *1	nieuwbouw	2,50%
	verbouw/renovatie	5,00%
- inventaris		10,00%
- werktuigen en machines, afhankelijk van verwachte economische levensduur		10,00 tot 33,33%
- vervoermiddelen nieuw, afhankelijk van verwachte economische levensduur		16,67 tot 25,00%
- vervoermiddelen gebruikt, afhankelijk van verwachte restant economische levensduur		33,33 tot 100,00%
- automatisering hardware, afhankelijk van verwachte technische levensduur		25,00 tot 33,33%

*1 Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderversverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderversverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Grondaankoop en -verkoop

Voor de waardering van grondaankopen gelden bijzondere omstandigheden waarbij het GNR als natuurbeheerorganisatie in het kader van de doelstellingen natuurterrein en of andere gronden aanschaf, met het doel deze zelf te beheren. Ondanks de hierbij ontvangen subsidies en giften voor de aanschaf leidt de toekomstige exploitatie van die terreinen tot verlies. Om deze redenen worden grondaankopen ineens afgeschreven ten laste van het resultaat. De hiervoor ontvangen subsidies en andere baten komen in de baten tot uitdrukking. Een eventueel verschil wordt in het betreffende jaar via resultaatbestemming onttrokken aan, dan wel gestort in de egalisatiereserve.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten zijn de kosten in het betreffende boekjaar die direct betrekking hebben op het project en/of die toerekenbaar zijn aan het project begrepen. De toerekening van opbrengsten, subsidies en overige bijdragen/ontvangsten in het betreffende boekjaar zijn eveneens in de waardering begrepen. Bij afsluiting van een project wordt het resultaat ten laste of ten gunste gebracht van de staat van baten en lasten van het betreffende boekjaar. Het resultaat wordt in het betreffende jaar via resultaatbestemming onttrokken aan, dan wel gestort in de bestemmingsreserve natuurbeheer. De saldi van niet afgeronde projecten wordt via de balanspost Onderhanden projecten verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde; waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid. De voorziening wordt gebaseerd op een individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het vaste kapitaal, reserves en fondsen

Egalisatiereserve

Aan de egalisatiereserve wordt het positieve/negatieve saldo in enig jaar toegevoegd dan wel onttrokken. De hoogte van de egalisatiereserve mag maximaal 10% van de jaarbijdrage van de participanten bedragen (artikel 1 lid 5 van de samenwerkingsovereenkomst 2023).

Bestemmingsreserves

Dit zijn de reserves waaraan gelet op de herkomst en/of beoogde besteding van de middelen door eigen keuzes van het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Betreft middelen waaraan door de gevers van die middelen een bepaalde bestemming wordt gegeven zonder dat sprake is van een terugbetalingsverplichting.

Voorzieningen

- ❖ Voorzieningen worden opgenomen, wanneer sprake is van:
een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- ❖ waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- ❖ het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Dergelijke voorziening worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voor de verwachte kosten in zaken baggeren is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en die periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

In het kader van de werkloosheidswet is de Stichting Goois Natuurreservaat eigen risicodragers. Dit houdt in dat de uitkeringen op grond van deze wet, gedurende de maximale wettelijke termijn, zolang de betreffende medewerkers geen nieuwe baan gevonden hebben, voor rekening komen van de stichting. Voor de (latente) verplichtingen is een voorziening getroffen. In de CAP (CAO voor provincies) zijn afspraken gemaakt voor de reparatie van het derde WW-jaar. Deze voorziening dient ook ter dekking van deze latente verplichtingen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van effectieve rentemethode. Indien er sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Opbrengstverantwoording

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies die betrekking hebben op grondaankopen of die geen betrekking hebben op andere activa worden in het resultaat verantwoord wanneer de desbetreffende kosten zijn gemaakt en aan de voorwaarden van subsidiëring is voldaan.

Resultaat onderhanden projecten

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project, worden de projectopbrengsten en -kosten als baten en lasten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De instelling kan de omvang van de bate uit nalatenschap normaliter betrouwbaar inschatten op het moment dat de nalatenschap zich bevindt in het stadium waarop de boedelbeschrijving is ontvangen.

Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Verkrijgingen belast met vruchtgebruik worden pas in de staat van baten en lasten verantwoord bij het einde van het vruchtgebruik of bij eerdere verkoop van de blote eigendom.

Huur- en pachttopbrengsten

De inkomsten worden opgenomen in het boekjaar waarop deze betrekking hebben op basis van de contractuele overeenkomsten.

Participantenbijdrage

De bijdrage van de participanten in de exploitatie van de stichting is geregeld in een overeenkomst welke in juni 1992 is opgemaakt en vastgesteld door alle betrokken participanten. De jaarbijdrage wordt bij het opmaken van de begroting van het betreffende verslagjaar vastgesteld.

De participantenbijdrage voor het regulier beheer wordt door middel van een verdeelsleutel toegerekend aan de participanten: Provincie Noord-Holland 25%, gemeente Amsterdam 10%, Gooise gemeenten (Blaricum, Gooise Meren, Huizen, Hilversum en Laren) 65%. De verdeling over de Gooise gemeenten geschiedt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het jaar waarin de begroting voor het betreffende verslagjaar is opgesteld.

Door het uittreden van de Provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam per 1 januari 2021 is bovenstaande verdeelsleutel niet meer van toepassing. De berekende wegvallende bijdragen van deze twee participanten komen ten laste van de door beide voormalige participanten betaalde uittreedsommen.

De participantenbijdrage voor het beheer van de fietspaden van de voormalige Rijwielpadenvereniging wordt door middel van een verdeelsleutel toegerekend aan de (voormalige) participanten: Provincie Noord-Holland 40,9% en de Gooise gemeenten Blaricum 5,8%, Gooise Meren 12%, Huizen 11,5%, Hilversum 24,6% en Laren 5,2%. Het berekende aandeel voor de provincie komt ten laste van de door hen betaalde uittreedsom.

In de bestuursvergadering van december 2023 is de nieuwe participantenovereenkomst vastgesteld en getekend, waarbij de onderlinge verdeling is vastgesteld aan de hand van het inwoneraantal van 1 januari voorafgaand aan het betreffende dienstjaar.

Pensioenlasten

Ten aanzien van de pensioentoezeggingen aan medewerkers wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord. Per jaareinde verschuldigde premies zijn als verplichting op de balans opgenomen.

Belastingen

De stichting is op een enkele activiteit na, niet BTW plichtig.

Jaarlijks wordt er door het GNR een opstelling gemaakt waarin de 'door te schuiven BTW' is opgenomen. Bij het opstellen van dit overzicht wordt rekening gehouden met de aard van de BTW en de mogelijkheid om deze BTW via het btw-compensatiefonds te verwerken bij de participanten. De huidige transparantiemethode is opgenomen in paragraaf 3,2 van het besluit van de Staatsecretaris van Financiën van 24 december 2020, nr. 2020-249875, Stcrt. 2020, nr. 62965.

Kasstroomoverzicht

Het opgenomen kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december

A. Vaste Activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
A.I Materiële vaste activa		
(voor het verloop van de aanschaf- en boekwaarden zie tabel hierna)		
Bos- en heidebezit	€ 0	€ 0
Gebouwen	€ 159.502	€ 170.509
Materieel beheer	€ 294.027	€ 243.547
Vervoermiddelen	€ 217.181	€ 175.144
Inventaris	€ 0	€ 359
Automatisering	€ 20.039	€ 14.131
Vrijwilligers	€ 0	€ 0
Niet aan bedrijfsuitvoering dienstbare materiële vaste activa	<u>€ 138.710</u>	<u>€ 156.858</u>
	€ 829.459	€ 760.548
<i>Het verloop van de activa is als volgt te specificeren:</i>		
Boekwaarde per 1 januari	€ 760.548	€ 836.665
Bij: Investerings	€ 200.704	€ 48.116
Af: Desinvesteringen	€ 5.550	
Afschrijvingen	<u>€ 126.243</u>	<u>€ 124.233</u>
Boekwaarde per 31 december	€ 829.459	€ 760.548
<i>Toelichting bezit GNR:</i>		
Oppervlakte per 1 januari (oppervlakte in ha, a, ca)	2859.49.70	2836.57.56
Correctie kadastrale metingen *1	1.78.39	22.92.14
Mutatie bij	8.10	
Mutatie af	<u>18.33</u>	
Oppervlakte per 31 december *2	<u>2861.17,86</u>	<u>2859.49.70</u>

Materieel beheer

In 2023 zijn ter vervanging van afgeschreven exemplaren twee klepelmaaiers, een watertankaanhanger en een elektrisch bedienbare kipper aanhanger aangeschaft.

Vervoermiddelen

In 2023 zijn twee, volledig op fossiele brandstof rijdende, dienstauto's vervangen door twee plugin-hybride auto's. In verband met het feit dat de betreffende auto's in zware terreinomstandigheden moeten kunnen rijden is vervanging door volledig emissie loze exemplaren, vanwege hun beperkte functionaliteit en hoge kosten op dit moment (nog) niet aan de orde.

Automatisering

Betreft de reguliere vervanging van afgeschreven laptops en desktops, investering ruim € 17.200.

Oppervlakte

*1 In verband met een nauwkeuriger administratie in afstemming met het kadaster, is in 2021-2023 gebleken dat het feitelijk areaal aan gronden in eigendom, uitgeven in erfpacht, in erfpacht genomen en gedeeld eigendom groter was dan de hier jaarlijks gepubliceerde cijfers. Deze toename is derhalve administratief.

*2 Naast het in ons bezit zijnde areaal, beheren we ook nog gronden in bezit van anderen. De oppervlakte hiervan bedraagt ca. 58 hectare.

Specificatie Materiële Vaste Activa

Bedragen afgerond op 1€

	Gebouwen	Materieel beheer	Vervoer- middelen	Inventaris	Automati- sering	Vrijwilligers	Niet aan bedrijfs- voering dienstbaar	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari 2023	€ 482.678	€ 427.242	€ 324.785	€ 13.369	€ 139.161	€ 15.736	€ 327.634	€ 1.730.604
Investerings 2023	€ 0	€ 84.685	€ 98.751	€ 0	€ 17.268	€ 0	€ 0	€ 200.704
Desinvesteringen 2023	€ -40.330	€ -27.324	€ -26.845	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ -94.499
								€ 0
Aanschafwaarde per 31 december 2023	€ 442.348	€ 484.603	€ 396.691	€ 13.369	€ 156.429	€ 15.736	€ 327.634	€ 1.836.809
Afschrijvingen per 1 januari 2023	€ 312.169	€ 183.695	€ 149.641	€ 13.010	€ 125.030	€ 15.736	€ 170.777	€ 970.057
Afschrijvingen 2023	€ 11.007	€ 33.656	€ 51.714	€ 359	€ 11.360	€ 0	€ 18.148	€ 126.243
Correctie desinvesteringen	€ -40.330	€ -26.774	€ -21.845	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ -88.949
	€ 282.846	€ 190.576	€ 179.509	€ 13.369	€ 136.390	€ 15.736	€ 188.924	€ 1.007.350
Boekwaarde per 1 januari 2023	€ 170.509	€ 243.547	€ 175.144	€ 359	€ 14.131	€ 0	€ 156.857	€ 760.547
Boekwaarde per 31 december 2023	€ 159.502	€ 294.027	€ 217.181	€ 0	€ 20.039	€ 0	€ 138.710	€ 829.459

B. Vlottende Activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
B.I Vorderingen overlopende activa		
Debiteuren	€ 80.349	€ 117.551
Nog te ontvangen subsidies	€ 1.072.269	€ 786.616
Vorderingen op Steunstichting	€ 93.737	€ 26.802
Overige vlottende activa	€ 21.084	€ 7.052
Belastingen	€ 0	€ 0
	<u>€ 1.267.439</u>	<u>€ 938.021</u>

Specificatie debiteuren

Van het totaalbedrag van € 80.349 stond op 2 februari 2024 nog een bedrag van ruim € 65.300 open. Het betreft een zestal facturen. Waarvan twee facturen van respectievelijk de provincie Noord-Holland en de gemeente Hilversum van in totaal ruim € 62.300.

Specificatie nog te ontvangen subsidies

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
SNL Subsidie *1	€ 1.072.269	€ 786.616
	<u>€ 1.072.269</u>	<u>€ 786.616</u>

*1 het bedrag is op 17 januari 2024 ontvangen.

Vordering op de Steunstichting

Het GNR financiert de uitgaven voor projecten en kosten van de Steunstichting voor. Periodiek wordt, afhankelijk van met name de gedane uitgaven voor projecten, met de Steunstichting verrekend. Op 26 januari 2024 is het bedrag ontvangen.

Specificatie overige vlottende activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Vooruitbetaalde posten	€ 15	€ 6.577
Overige te ontvangen posten	€ 20.594	€ 0
Waarborgsommen	€ 475	€ 475
	<u>€ 21.084</u>	<u>€ 7.052</u>

Vooruitbetaalde posten

Het saldo van de post vooruitbetaalde bedragen betreft abonnementskosten voor het dienstjaar 2023.

Overige te ontvangen posten

Dit betreft de te ontvangen rente 2023 van de bedrijfsspaarrekening.

Alle opgenomen vorderingen, met uitzondering van de betaalde waarborgsommen, hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
B.II Liquide middelen		
Rabobank	€ 1.703.910	€ 1.536.740
Kas	€ 8.720	€ 8.926
	<u>€ 1.712.630</u>	<u>€ 1.545.666</u>

Met de Rabobank is een rekeningcourantovereenkomst, met een kredietfaciliteit tot € 250.000 afgesloten. Ten behoeve van de kredietfaciliteit is een hypothecaire zekerheidsstelling tot maximaal € 500.000 ten gunste van de bank afgegeven. De zekerheidsstelling rust op de panden aan de Nieuwe Meentweg 2 en de Infoschuurruimte aan de Naarderweg 103a te Hilversum.

B.III Onderhanden werk projecten

Onder deze post worden alle projecten verantwoord die nog niet zijn afgerond. De ontvangen dekking bestaat uit bijdragen van de Stichting Steun Goois Natuurreservaat en uit (voornamelijk) ontvangen subsidies/bijdragen derden. Projecten worden uitgevoerd mits er vooraf voldoende dekking voor de betreffende projecten is. Indien er gedurende de uitvoering een tekort ontstaat op een project wordt, indien mogelijk, een voorziening voor deze lasten opgenomen, dan wel bij de afsluiting van het project wordt het tekort ten laste gebracht van de exploitatie en eventueel bij de resultaatbestemming ten laste van de reserve Natuurbeheer, onderdeel bijzondere projecten gebracht.

De post onderhanden projecten bestaat uit een debetsaldo van € 357.408 en een creditsaldo van € 292.160. Per saldo € 65.247.

Het creditsaldo wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat voor een aantal projecten de toegezegde subsidies/bijdrage van derden voor een deel (als voorschot) al is ontvangen in 2023 en voorgaande jaren en het overgrote deel van de projectkosten pas in de komende jaren zal worden uitgegeven. Voor een nadere specificatie van deze saldi wordt verwezen naar bijlage 3.

Voor het eerst sinds een aantal jaren zijn de saldi van de onderhanden projecten zodanig dat de geactiveerde kosten hoger zijn dan de daadwerkelijk ontvangen toegezegde subsidies/bijdragen. Vandaar dat deze post nu verantwoord wordt onder de vlottende activa, zie ook nog de toelichting bij onder EIII kort lopende schulden.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Totale lasten t/m 1 januari	€ 799.788	
Bij: uitgaven	€ 1.100.298	
Af: afgeronde projecten	€ 998.247	
<i>Totale lasten t/m 31 december</i>	<u>€ 901.839</u>	
Ontvangen dekking t/m 1 januari	€ 940.200	
Bij: ontvangen dekking	€ 850.065	
Af: afgeronde projecten	€ 953.673	
<i>Ontvangen dekking t/m 31 december</i>	<u>€ 836.592</u>	
Saldo per 31 december (lasten-dekking)	<u>€ 65.247</u>	

C. Eigen Vermogen

C.I Kapitaal	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Stichtingskapitaal	€ 272	€ 272
	<u>€ 272</u>	<u>€ 272</u>

Stichtingskapitaal

Destijds bij de oprichting van de stichting is door de toenmalige acht participanten, als startkapitaal per participant fl. 100,- ingelegd, in totaal fl. 800. Door de uittreding van twee participanten in 2021 is het stichtingskapitaal afgenomen naar fl.600, zijnde € 272. Daarvan is € 90 ingebracht door de huidige gemeente Gooise Meren (als gevolg van de in deze gemeente opgegane oude participanten Bussum en Naarden).

C.II Algemene reserves	<u>Stand per 1-1-2023</u>	<u>Storting 2023</u>	<u>Onttrekking 2023</u>	<u>Stand per 31-12-2023</u>
Egalisatiereserve Algemeen	€ 239.373		€ 67.065	€ 172.309
	<u>€ 239.373</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 67.065</u>	<u>€ 172.309</u>

Egalisatiereserve Algemeen

Zoals in de waarderingsgrondslagen is vermeld mag de Egalisatiereserve maximaal 10% bedragen van de totale jaarlijkse participantenbijdragen. Op basis van de bijdragen 2023 bedraagt het plafond ruim € 331.000. De totale uitgaven in 2023 bedroegen ruim € 6,4 miljoen. Het vastgesteld plafond bedraagt daarmee ruim 5% van de totale uitgaven en wordt daarmee als toereikend beschouwd, om mogelijke risico's van negatieve jaarrekening resultaten te egaliseren. De werkelijke stand per 31-12-2023 bedraagt ca 5,2% van de participantenbijdragen 2023 en ca 2,7% van de werkelijke uitgaven 2023.

C.III Bestemmingsreserves	<u>Stand per 1-1-2023</u>	<u>Storting 2023</u>	<u>Onttrekking 2023</u>	<u>Stand per 31-12-2023</u>
a. Reserve Natuurbeheer	€ 895.534	€ 235.940	€ 109.167	€ 1.022.308
b. Reserve gebouwd vastgoed	€ 307.766	€ 940.000	€ 32.822	€ 1.214.944
c. Reserve vervanging materieel RPV	€ 151.474	€ 11.150	€ 0	€ 162.624
d. Reserve toekomstige investeringen	€ 269.871	€ 0	€ 10.575	€ 259.296
	<u>€ 1.624.645</u>	<u>€ 1.187.090</u>	<u>€ 152.564</u>	<u>€ 2.659.172</u>

ad a. Reserve Natuurbeheer

De storting betreft de bespaarde premie bosbrandverzekering, de opbrengst bosbeheermaatregelen 2023, de ontvangen Boa-subsidie 2023 t.b.v. tijdelijke formatie uitbreiding boswachters, diverse bijdragen voor uit te voeren beheer. De aanwending betreft voornamelijk de jaarkosten van de tijdelijk regiobeheerder projecttoezicht en de saldi van afgesloten projecten.

ad b. Reserve gebouwd vastgoed

In 2023 is een voormalige dienstwoning verkocht, de netto opbrengst van deze transactie en een donatie ontvangen voor de aanschaf van zonnepanelen is aan deze reserve toegevoegd.

De onttrekking betreft een eerste termijn voor de aanschaf van zonnepanelen, het verlies aan huuropbrengsten als gevolg van de voorbereiding van de verkoop van een tweetal woningen en de kosten

voor het onderzoek naar de (ver)nieuwbouw van het kantoor.

Jaarlijkse overschotten en tekorten op de gemiddelde raming van het meerjaren onderhoudsprogramma lopen via de reserve gebouwd vastgoed.

Het saldo in de reserve zal de komende jaren gebruikt worden om het kernvastgoedbezit van het GNR, conform de vastgoedvisie, te verduurzamen/recoveren/vernieuwen.

ad c. Reserve vervanging materieel voormalige Rijkswielpadenvereniging

Bij de overdracht van het beheer van de fietspaden aan het GNR is besloten om voor de vervanging van het materieel een jaarlijks bedrag ten laste van de exploitatie in de bestemmingreserve materieel v/m RPV te storten. De komende jaren moet een deel van het materieel worden vervangen en de hiermee gemaakte bedragen zullen ten laste van deze reserve gebracht worden.

ad d. Reserve toekomstige investeringen GNR

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2016 is besloten het onderdeel werkkapitaal toe te voegen aan het onderdeel bestemmingsreserves van het eigen vermogen. Deze bestemmingsreserve dient als dekkingsmiddel om toekomstige investeringen (of de kapitaallasten daarvan) te kunnen dekken. Dit kunnen zowel investeringen zijn in materiele vaste activa, als wel in het GNR als organisatie.

De onttrekking in 2023 betreft de kosten van de actualisatie van de visie voor dagrecreatie- en parkeerterreinen.

C.IV Bestemmingsfondsen	Stand per 1-1-2023	Storting 2023	Onttrekking 2023	Stand per 31-12-2023
a. Exploitatie Infoschuur	€ 15.076	€ 11.268	€ 0	€ 26.344
b. Verwerving, te inrichting en onderhoud v	€ 126.090	€ 7.876	€ 0	€ 133.966
c. Natuurontwikkeling/bosverrijking	€ 22.723	€ 10.000	€ 13.265	€ 19.458
	€ 163.889	€ 29.144	€ 13.265	€ 179.768

ad a. Egalisatiefonds exploitatie infoschuur

In het voorjaar van 2013 is een overeenkomst afgesloten met betrekking tot de gezamenlijke exploitatie met een aantal 'groene groeperingen' van de Infoschuur. De deelnemers betalen naar rato van gebruik hun aandeel in de kosten (inclusief toekomstig onderhoud). Exploitatie overschotten of tekorten worden ten laste van dit fonds gebracht. Bij ontbinding van de overeenkomst komt een eventueel saldo weer ten goede van de deelnemende partijen in de overeenkomst. De storting betreft het jaarlijks te reserveren bedrag voor lang cyclisch onderhoud ad € 3.100 en het exploitatie overschot 2023. Van het saldo per 31 december is ruim € 17.200 beschikbaar voor onderhoud, het restant betreft het egalisatiedeel voor de exploitatie.

ad b. Bestemmingsfonds verwerving, inrichting en onderhoud verworven terreinen

In 2021 is van een giftgever een bedrag ontvangen om de aankoop en instandhouding van het Kocherbos mede mogelijk te maken. De aankoop is in 2022 gerealiseerd. Naar aanleiding van het jubileum symposium bij het 90 jarig bestaan, is de oproep gedaan om een fonds voor aankoop van terreinen in te stellen. Naar aanleiding daarvan is in de bestuursvergadering van december 2022 besloten, dit fonds een breder kader te geven dan alleen voor de aankoop van het Kocherbos. In 2023 is een bedrag van € 2.650 aan donaties ontvangen voor de aankoop, inrichting en onderhoud van te verwerven natuurterreinen. Daarnaast is het saldo enkele kleine grondtransacties aan dit fonds toegevoegd.

ad c. Bestemmingsfonds natuurontwikkeling/bosverrijking

In 2021 is door een particuliere giftgever een periodieke schenking van € 10.000 per jaar, gedurende 5 jaar, toegezegd. Dit bedrag dient besteed te worden aan bosverrijkingsprojecten. Bedragen die in enig jaar niet besteed zijn kunnen toegevoegd worden aan een volgende jaar. Na 5 jaar zal de eindafrekening opgesteld

worden. Jaarlijks ontvangt de giftgever een verantwoording over de gemaakte kosten. In 2023 is het jaarlijkse bedrag van € 10.000 toegevoegd aan dit bestemmingsfonds en de gemaakte kosten in 2023 ruim € 13.265 zijn onttrokken aan dit fonds. Per saldo een afname in 2023 met ruim € 3.200. Naast de particuliere giftgever heeft ook een bedrijf eind 2021 een bedrag van € 12.500 gedoneerd voor een nog nader vast te stellen natuurontwikkelingsproject. In januari 2024 is de poel in het natuurgebied Anna's Hoeve vergroot. De hiermee gepaard gaande kosten worden in 2024 gedekt door voornoemde gift.

D. Voorzieningen

D.I Voorziening baggeren	Stand per 1-1-2023	Storting 2023	Aanwending 2023	Stand per 31-12-2023
Baggeren	€ 83.420	€ 0	€ 0	€ 83.420

D.II Voorziening WW verplichtingen	Stand per 1-1-2023	Storting 2023	Aanwending 2023	Stand per 31-12-2023
WW-verplichtingen	€ 192.230	€ 0	€ 0	€ 192.230

De stichting is in het kader van de werkloosheidswet eigen risicodrager. WW-uitkeringen komen volledig ten laste van de stichting. In de CAO zijn afspraken gemaakt over de reparatie van het derde WW-jaar. De voorziening dient voor de afdekking van deze latente verplichtingen. Per 31 december 2023 maken er geen medewerkers aanspraak op WW-rechten. In 2019 is in het kader van risicoafdekking de minimumstand van deze voorziening vastgesteld op € 192.230 (driemaal de jaarlijks bespaarde WW-premie ten opzichte van de te betalen UFO premie).

E. Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

E.I Crediteuren

Het saldo crediteuren heeft betrekking op facturen ontvangen in 2023, welke ultimo boekjaar nog niet betaald waren. Per 2 februari 2024 staat nog een bedrag van € 57.777. Het betreft een viertal facturen.

Specificatie crediteuren

	2023	2022
Belastingdienst loonbelasting en premies december/13e periode	€ 0	€ 2.650
APG groep pensioenpremies cs december	€ 43.095	€ 39.670
Overige crediteuren	€ 167.718	€ 285.512
	€ 210.813	€ 327.832

E.II Overloop verlofrechten

	<u>Stand per 1-1-2023</u>	<u>Storting 2023</u>	<u>Onttrekking 2023</u>	<u>Stand per 31-12-2023</u>
Verlofrechten	€ 107.412	€ 74.138	€ 54.650	€ 126.901

De storting betreft de tegenwaarde van het aangekochte bovenwettelijk verlof in 2023. De onttrekking geeft de tegenwaarde van het opgenomen bovenwettelijk verlof. Per 31 december 2023 is er een totale verlofvoorraad van 4.081 uur (ultimo 2022 was dit 3.475 uur). De totale voorraad per 31/12/2023 is gewaardeerd op € 126.901 (bedrag is inclusief werkgeverslasten). Per saldo een toename van bijna € 19.500 welke ten laste van de exploitatie is gebracht.

E.III Onderhanden projecten

Zie de toelichting onder BII. In verband met het saldo van het onderhanden werk projecten 2022, is hier alleen het overzicht voor het jaar 2022 opgenomen.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Totale lasten t/m 1 januari		€ 512.111
Bij: uitgaven		€ 1.375.395
Af: afgeronde projecten		€ 1.087.718
<i>Totale lasten t/m 31 december</i>		<u>€ 799.788</u>
Ontvangen dekking t/m 1 januari		€ 552.921
Bij: ontvangen dekking		€ 1.344.780
Af: afgeronde projecten		€ 957.500
<i>Ontvangen dekking t/m 31 december</i>		<u>€ 940.200</u>
Saldo per 31 december (dekking -/- lasten)		<u>€ 140.412</u>

E.IV Overige schulden en overlopende passiva

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Belastingen, omzetbelasting 4e kwartaal	€ 0	€ 11.647
Ontvangen waarborgsommen	€ 35.838	€ 40.418
Nog te betalen bedragen	€ 196.998	€ 267.073
Vooruit ontvangen bedragen	€ 9.773	€ 41.998
Afwikkeling medewerkers 13e periode	€ 4.909	€ 3.614
	<u>€ 247.518</u>	<u>€ 364.749</u>

Specificatie nog te betalen bedragen

<i>Nadere specificatie nog te betalen bedragen</i>	2023	2022
Vrijwilligersvergoedingen 2023/2022 2e halfjaar	€ 9.000	€ 9.000
Ontvangen facturen 2023 in januari 2024	€ 16.658	€ 40.830
Waterschapslasten 2023/2022/2021(aanslagen nog op te leggen)	€ 49.500	€ 34.100
Raming lasten gerelateerd aan boekjaar 2023/2022	€ 91.864	€ 151.652
Raming afrekening SIM subsidie 2019-2023	€ 29.857	€ 30.793
Bankkosten 4e kw 2023/2022 en rente spaarrekening	€ 118	€ 697
	€ 196.998	€ 267.072

Specificatie vooruit ontvangen bedragen

<i>Nadere specificatie vooruitontvangen bedragen</i>	2023	2022
Huren en diverse kleine betalingen	€ 9.773	€ 13.084
Overige voorschot facturen voor leveringen in 2023	€ 0	€ 28.914
	€ 9.773	€ 41.998

Verplichtingen niet uit de balans blijvend

Personele verplichtingen

De stichting is een zogenaamd "eigen risicodragend" voor de uitkeringen op grond van de werkloosheidswet. Dit houdt in dat in het kader van de werkloosheidswet de wettelijke uitkeringen aan een voormalig personeelslid volledig ten laste komen van de stichting. De duur van de periode is afhankelijk van het totale arbeidsverleden van de voormalig medewerker. De uitkeringen komen ten laste van de exploitatie van de betreffende jaren. Voor de latente verplichtingen is een voorziening getroffen. Per 31 december 2023 zijn er geen medewerkers die aanspraak maken op een WW-uitkering.

In de provinciale cao is bepaald dat een zieke werknemer gedurende maximaal twee jaar (en over die twee jaar maximaal 170% van het laatste jaarsalaris) recht heeft op doorbetaling van salaris. De doorbetalingsverplichting is door de stichting niet verzekerd. Uitkeringen komen in het betreffende jaar ten laste van de exploitatie.

Per 31 december 2023 is sprake van één langdurig ziektegeval waarvoor een doorbetalingsverplichting geldt.

Projecten

Per 31 december 2023 heeft het GNR 17 projecten (in 2022 19) actief in uitvoering (zie bijlage 3). Deze projecten worden met bijdragen van derden en de Stichting Steun Goois Natuurreservaat gefinancierd. Zowel de toekomstige uitgaven, als wel de toegezegde bijdragen zijn niet in de balans van het GNR opgenomen. Per 31 december is door de Steunstichting bedrag van afgerond € 3.675.700 voor de nog lopende projecten als bijdrage toegezegd en heeft het GNR de verplichting op zich genomen, deze projecten uit te voeren.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Lasten	Realisatie 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Realisatie 2022
B.1 Personeelslasten			
Loonkosten eigen personeel			
Salarissen en toelagen	€ 2.332.919	€ 2.293.855	€ 2.044.405
Werkgeversbijdragen	€ 11.098	€ 10.980	€ 9.596
	€ 2.344.017	€ 2.304.835	€ 2.054.001
Sociale lasten			
Premies ABP/Loyalis/VUT fonds	€ 353.804	€ 419.670	€ 336.051
Overige sociale lasten	€ 313.528	€ 282.420	€ 269.562
	€ 667.332	€ 702.090	€ 605.613
totale loonkosten	€ 3.011.349	€ 3.006.925	€ 2.659.614
waarvan doorberekend aan projecten	-€ 76.180	-€ 184.270	-€ 135.700
	€ 2.935.169	€ 2.822.655	€ 2.523.914
Inhuur uitzendkrachten/gedetacheerd personeel	€ 32.802	€ 22.140	€ 43.182
waarvan doorberekend aan projecten	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 32.802	€ 22.140	€ 43.182
Overige personeelskosten			
Reiskosten woon-werk	€ 15.466	€ 36.000	€ 17.911
Studiekosten	€ 72.874	€ 65.000	€ 47.699
Dienstkleding	€ 30.866	€ 11.500	€ 14.723
Kosten voormalig personeel	€ 0	€ 0	€ 14.333
Overige algemene personeelskosten/frictie kosten	€ 32.246	€ 19.600	€ 21.196
Totaal overige personeelskosten	€ 151.452	€ 132.100	€ 115.862
<i>B.1 Totaal personeelskosten</i>	<i>€ 3.119.423</i>	<i>€ 2.976.895</i>	<i>€ 2.682.958</i>
B.2 Afschrijvingen op vaste activa			
Gebouwen	€ 28.181	€ 34.328	€ 33.532
Inventarissen	€ 1.332	€ 1.332	€ 1.332
Machines en werktuigen	€ 33.656	€ 53.110	€ 40.769
Vervoermiddelen	€ 51.714	€ 59.810	€ 36.041
Automatisering	€ 11.360	€ 27.970	€ 12.560
<i>B.2 Totale afschrijvingslasten</i>	<i>€ 126.243</i>	<i>€ 176.550</i>	<i>€ 124.233</i>

Lasten	Realisatie 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Realisatie 2022
B.3 Overige bedrijfsvoeringskosten excl.afschrijvingen			
Automatisering	€ 132.256	€ 108.600	€ 103.924
Huisvestingskosten	€ 107.581	€ 119.860	€ 116.708
Kantoorkosten	€ 48.522	€ 69.250	€ 47.160
Telefoonkosten	€ 26.815	€ 19.860	€ 20.763
<i>B.3 Totaal overige bedrijfsvoeringskosten excl.afschr.</i>	<i>€ 315.173</i>	<i>€ 317.570</i>	<i>€ 288.555</i>
B.4 Algemene organisatie kosten			
Algemene bestuurskosten/beleidsadviezen (incl.SOK)	€ 33.543	€ 23.870	€ 28.775
Accountant	€ 20.169	€ 19.000	€ 18.479
Juridisch advies	€ 76.432	€ 67.010	€ 99.734
Reis-, verblijf- en representatiekosten	€ 37.135	€ 15.400	€ 22.795
Organisatie	€ 3.153	€ 2.500	€ 2.487
Bedrijfsgezondheidsdienst	€ 0	€ 0	€ 0
Excursies	€ 1.903	€ 3.370	€ 7.507
Overige kosten	€ 9.262	€ 2.500	€ 68
<i>B.4 Totaal algemene organisatiekosten</i>	<i>€ 181.598</i>	<i>€ 133.650</i>	<i>€ 179.844</i>
B.5 Beheerlasten			
Natuurbeheer	€ 604.806	€ 802.975	€ 752.358
Recreatie	€ 346.155	€ 349.055	€ 377.760
Gebiedsontwikkeling	€ 10.724	€ 21.320	€ 37.653
Communicatie, voorlichting, educatie en draagvlak	€ 285.986	€ 292.915	€ 252.970
Gebouwen en terreinen derden gebruik	€ 197.992	€ 269.805	€ 151.544
Voertuigen en machines	€ 129.135	€ 98.630	€ 117.754
Exploitatie infoschuur	€ 16.092	€ 18.960	€ 21.629
<i>B.5 Totaal beheerlasten</i>	<i>€ 1.590.891</i>	<i>€ 1.853.660</i>	<i>€ 1.711.668</i>
B.6 Projecten			
Werk derden	€ 1.038.845	€ 1.214.545	€ 1.239.695
Advies en onderzoekskosten	€ 0	€ 0	€ 0
Materialen	€ 0	€ 0	€ 0
Communicatie en pr	€ 0	€ 0	€ 0
Overige uitgaven	€ 0	€ 0	€ 0
Doorbelaste personeelskosten projecten	€ 76.180	€ 184.270	€ 135.700
<i>B.6 Totale projectlasten</i>	<i>€ 1.115.025</i>	<i>€ 1.398.815</i>	<i>€ 1.375.395</i>
Totale lasten	<u>€ 6.448.353</u>	<u>€ 6.857.140</u>	<u>€ 6.362.653</u>

Baten	Realisatie 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Realisatie 2022
B.7 Eigen opbrengsten			
Huren en pachten	€ 396.496	€ 397.680	€ 395.349
Opbrengst 't Laer	€ 22.223	€ 30.020	€ 25.929
Opbrengst Infoschuur	€ 22.139	€ 13.740	€ 9.285
Beheer voor derden	€ 50.753	€ 25.260	€ 51.153
Overige eigen inkomsten	€ 235.075	€ 209.320	€ 263.945
Fondsenwerving	€ 156.255	€ 126.000	€ 240.375
Rente opbrengsten	€ 20.594	€ 0	€ 0
<i>B.7 Totaal eigen opbrengsten</i>	€ 903.536	€ 802.020	€ 986.036
B.8 Subsidies en bijdragen van derden			
Subsidie Natuur- en Landschapsbeheer	€ 1.066.315	€ 1.066.300	€ 875.078
BRIM/SIM subsidie	€ 9.457	€ 8.500	€ 0
Overige subsidies	€ 60.000	€ 60.000	€ 32.000
Bijdrage Steunstichting	€ 119.585	€ 116.090	€ 113.285
<i>B.8 Totaal subsidies en bijdragen van derden</i>	€ 1.255.357	€ 1.250.890	€ 1.020.363
B.9 Bijzondere baten			
Opbrengst verkopen gebouwd vastgoed	€ 935.067	€ 935.000	€ 0
<i>B.9 Totaal bijzondere baten</i>	€ 935.067	€ 935.000	€ 0
B.10 Projecten			
Bijdragen Steunstichting	€ 718.600	€ 830.322	€ 993.500
Subsidies rijk, provincie, eu incl ILG	€ 35.000	€ 400.000	€ 0
Bijdragen van participanten	€ 0	€ 0	€ 0
Fondsenwerving	€ 19.895	€ 0	€ 250.014
Bijdragen van derden	€ 39.500	€ 0	€ 57.230
Overige inkomsten	€ 0	€ 0	€ 44.036
Mutaties onderhanden werk	€ 205.659	€ 107.666	-€ 99.602
<i>B.10 Totale projectbaten</i>	€ 1.018.654	€ 1.337.988	€ 1.245.178
B.11 Participantenbijdragen			
Uittreedsom deel Provincie Noord-Holland	€ 859.490	€ 859.490	€ 843.130
Uittreedsom deel Gemeente Amsterdam	€ 312.570	€ 312.570	€ 312.570
Gooise gemeenten	€ 2.147.020	€ 2.147.020	€ 2.116.630
B.11 Totale participantenbijdragen	€ 3.319.080	€ 3.319.080	€ 3.272.330
Totale baten	€ 7.431.694	€ 7.644.978	€ 6.523.907
<i>Negatief/positief resultaat voor resultaatbestemming</i>	€ 983.341	€ 787.838	€ 161.254

	Realisatie 2023	Gewijzigde Begroting 2023	Realisatie 2022
<i>Negatief/positief resultaat voor resultaatbestemming</i>	€ 983.341	€ 787.838	€ 161.254
<i>Resultaatbestemming</i>			
*storting reserve natuurbeheer	-€ 235.940	-€ 209.045	-€ 270.323
*onttrekking reserve natuurbeheer	€ 109.167	€ 101.210	€ 112.380
*storting vervangingsreserve materieel v/m RPV	-€ 11.150	-€ 11.150	-€ 13.420
*onttrekking vervangingsreserve materieel v/m RPV	€ 0	€ 0	€ 0
*storting reserve (onderhoud) gebouwd vastgoed	-€ 940.000	-€ 935.000	-€ 57.000
*onttrekking reserve gebouwd vastgoed	€ 32.822	€ 107.500	€ 0
*storting egalisatiefonds exploitatie infoschuur	-€ 11.268	€ 0	-€ 3.100
*onttrekking egalisatiefonds exploitatie infoschuur	€ 0	€ 0	€ 11.594
*storting egalisatiereserve algemeen	€ 0	€ 0	€ 0
*onttrekking egalisatiereserve algemeen	€ 61.265	€ 158.647	€ 47.773
*storting reserve toekomstige investeringen GNR	€ 0	€ 0	€ 0
*onttrekking reserve toekomstige investeringen GNR	€ 10.575	€ 0	€ 0
*storting bestemmingsfonds verwerving, inrichting en onderhoud	-€ 7.876	€ 0	-€ 36.090
*onttrekking bestemmingsfonds verwerving, inrichting en onderhoud	€ 0	€ 0	€ 110.000
*storting bestemmingsfonds natuurontwikkeling/bosverrijking	-€ 10.000	€ 0	-€ 10.000
*onttrekking bestemmingsfonds natuurontwikkeling/bosverrijking	€ 13.265	€ 0	€ 4.259
<i>Resultaat na reserve mutaties</i>	<u>-€ 5.800</u>	<u>€ 0</u>	<u>€ 57.327</u>

Het resultaat na reserve mutaties wordt onttrokken dan wel toegevoegd aan de egalisatiereserve algemeen.

Overige mededelingen

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

WNT-verantwoording 2023 Stichting Goois Natuurreservaat

De WNT is van toepassing op Stichting Goois Natuurreservaat. Het voor Stichting Goois Natuurreservaat toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, op basis van het Algemeen Bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2023		C.W. Kos	
Functiegegevens		Directeur-rentmeester	
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01-01 – 31-12	
Omvang dienstverband		1,0 fte	
Dienstbetrekking?		Ja, vast dienstverband	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 136.033	
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 21.221	
<i>Subtotaal</i>		<u>€ 157.253</u>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging		<u>€ 157.253</u>	
Overschrijdingsbedrag en reden:		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	
Gegevens 2022		C.W. Kos	
Functiegegevens		Directeur-rentmeester	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01-01 – 31-12	
Omvang dienstverband		1,0 fte	
Dienstbetrekking?		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 132.526	
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 17.813	
<i>Subtotaal</i>		<u>€ 150.339</u>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 216.000	
Bezoldiging		<u>€ 150.339</u>	

Overige gegevens

Bestemming van een eventueel jaarrekening saldo.

De financiering van de stichting is geregeld in de samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf participanten van december 2023.

In de overeenkomst is in artikel 1 lid 5 de bestemming van het jaarrekeningsaldo geregeld

Tekst artikel 1 lid 5

Teneinde tegenvallers binnen de begroting op te kunnen vangen, is het GNR toegestaan om een egalisatiefonds in te stellen, waarin eventuele exploitatieoverschotten kunnen worden gestort, met dien verstande dat aan bedoeld egalisatiefonds een plafond wordt verbonden van maximaal 10% van de jaarlijks totaal begrote participantenbijdragen. Eventueel bespaarde rente van de in het egalisatiefonds beschikbare gelden zal aan dit fonds worden toegevoegd

Bestuursleden			
Participanten	Stem- verhouding	Leden	Plaatsvervangende leden
Blaricum	1	J.M.G. Ongering - Lanphen	A.M. Kennis
Gooise Meren	3	H.M. Bellaart	H.B. Boudewijnse
Hilversum	4	B. Heller	A.R.C. Scheepers
Huizen	2	R.G. Boom	N. Meijer
Laren	1	J.G. van Midden	F. Westerkamp
Voorzitter	1	C.J.G. Dosker	geen
Ongebonden bestuurslid I	1	J. van den Bor	geen
Ongebonden bestuurslid II	1	R. van den Berg	geen
directeur-rentmeester drs. C.W. Kos	-		

Hilversum 8 februari 2024

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Goois Natuurreservaat

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Goois Natuurreservaat te Hilversum gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Goois Natuurreservaat op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 'Kleine organisaties zonder winststreven' (Rjk C1).

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de staat van baten en lasten over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Goois Natuurreservaat zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag 2023 opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van onze beroepsgroep; deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 kleine organisaties zonder winststreven (RJK C1).

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJK C1 en de Beleidsregels toepassing WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voorzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissing die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controle werkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijking op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Wnt 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en

uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

- Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichting die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichting in de jaarrekening . Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Haarlem, 2 april 2024

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlagen 2023

Bijlage I Opgaaf doorschuif BTW 202 3

Bij brief van 8 januari 2003, kenmerk 1939270/krou/btwcf heeft de belastingdienst meegedeeld, dat voor het Goois Natuurreservaat de transparantieregeling van toepassing is. Als gevolg hiervan kan de door de stichting betaalde btw worden doorgeschoven naar de participanten. De participanten kunnen de doorgeschoven btw verrekenen via het btw-compensatiefonds.

De huidige transparantiemethode is opgenomen in paragraaf 3,2 van het besluit van de Staatsecretaris van Financiën van 24 december 2020, nr. 2020-249875, Stcrt. 2020, nr. 62965.

Opgaaf doorschuif BTW 2023 Goois Natuurreservaat.					doorschuif BTW bedrag
Betaalde BTW, exploitatie					€ 348.069
Betaalde BTW, projecten					€ 173.810
Totaal					€ 521.879
Participanten	Bijdrage GNR 2023	verstrekte subsidies projecten	totaal	percentage	verdeling
Gemeente Blaricum	€ 127.270		€ 127.270	5,93%	€ 30.936
Gemeente Gooise Meren	€ 581.230		€ 581.230	27,07%	€ 141.280
Gemeente Hilversum	€ 910.770		€ 910.770	42,42%	€ 221.382
Gemeente Huizen	€ 409.390		€ 409.390	19,07%	€ 99.511
Gemeente Laren	€ 118.360		€ 118.360	5,51%	€ 28.770
Totaal	€ 2.147.020	€ 0	€ 2.147.020	100,00%	€ 521.879

Bijlage II, projectenoverzicht

bedragen in afgeronde €

Project omschrijving	Gemaakte kosten					Ontvangen dekking					Saldo onderhanden werk		
	raming uitgaven totaal	realisatie t/m 1-1-2023	uitgaven 2023	t.l.v. reserve	realisatie t/m 31-12-2023	raming inkomsten totaal	realisatie t/m 1-1-2023	ontvangsten 2023	t.g.v. reserve	realisatie t/m 31-12-2023	onderhanden projecten 1-1-2023	t.g.v./t.l.v. reserve	onderhanden projecten 31-12-2023
Projecten Natuurbeheer en recreatie													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2023													
40401 Voorbereidingskosten Herinrichting (dag)recreatie	€ 42.300	€ 0	€ 10.575	€ 10.575	€ 0	€ 0	€ 0			€ 0	€ 0	€ -10.575	€ 0
40900 Natuurverbinding Hoorneboeg	€ 1.194.000	€ 205.563	€ 39.512		€ 245.075	€ 1.194.000	€ 182.000			€ 182.000	€ -23.563	€ 0	€ -63.075
40901 Verwerving compensatiegronden A27 Huydecoper	€ 241.000	€ 0			€ 0	€ 241.000	€ 35.121	€ 18.845		€ 53.966	€ 35.121	€ 0	€ 53.966
40902 Natuurverbinding Laarderhoogt	€ 654.000	€ 122.181			€ 122.181	€ 654.000	€ 120.000			€ 120.000	€ -2.181	€ 0	€ -2.181
40903 Inrichting plan Huydecopersweg	€ 0	€ 39.500			€ 39.500	€ 0	€ 0	€ 39.500		€ 39.500	€ -39.500	€ 0	€ 0
40907 Hilversums Wasmeer (waterparel)	€ 450.000	€ 8.132			€ 8.132	€ 450.000	€ 20.000			€ 20.000	€ 11.868	€ 0	€ 11.868
40915 Natuurherstel Programma Natuur (provincie)	€ 1.400.000	€ 62.513	€ 195.886		€ 258.399	€ 1.400.000	€ 0			€ 0	€ -62.513	€ 0	€ -258.399
40916 Extra maatregelen herstel Monnikenberg/Anna's Hoeve			€ 9.512	€ 9.512		€ 0	€ 0			€ 0	€ 0	€ -9.512	€ 0
40918 Toelopen Natuurbrug Zanderij Crailo	€ 320.000	€ 0	€ 11.118		€ 11.118	€ 320.000	€ 0	€ 11.000		€ 11.000	€ 0	€ 0	€ -118
40952 Recreatiemonitor	€ 50.000	€ 26.673	€ 16.265	€ 42.938	€ 0	€ 50.000	€ 26.673		€ 26.673	€ 0	€ 0	€ -16.265	€ 0
40954 Toerit Fietstunnel N525	€ 225.000	€ 33.450			€ 33.450	€ 225.000				€ 0	€ 0	€ 0	€ -33.450
40964 Voetstappenpad	€ 83.000				€ 0	€ 83.000		€ 35.000		€ 35.000	€ 0	€ 0	€ 35.000
40974 Terreinbebording	€ 616.000	€ 6.165	€ 12.173		€ 18.338	€ 616.000	€ 6.165	€ 12.000		€ 18.165	€ 0	€ 0	€ -173
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2023													
40914 Materieel Schapenbegrazing	€ 85.000	€ 83.568	€ 7.062	€ 90.630	€ 0	€ 85.000	€ 78.900	€ 6.100	€ 85.000	€ 0	€ -4.668	€ -5.630	€ 0
40917 Toelopen Natuurbrug Laarderhoogt	€ 110.000	€ 60.624	€ 538	€ 61.163	€ 0	€ 110.000	€ 60.600	€ 600	€ 61.200	€ 0	€ -24	€ 37	€ 0
40951 Parkeerterreinen Fransche Kamp	€ 770.000	€ 113.273	€ 587.577	€ 700.850	€ 0	€ 770.000	€ 106.000	€ 594.800	€ 700.800	€ 0	€ -7.273	€ -50	€ 0
40952 Recreatiemonitor	€ 50.000	€ 26.673	€ 16.265	€ 42.938	€ 0	€ 50.000	€ 26.673		€ 26.673	€ 0	€ 0	€ -16.265	€ 0
40953 Groot onderhoud Eukenberg (beheerpr.2022-2023)	€ 15.000	€ 0	€ 16.765	€ 16.765	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 0	€ -1.765	€ 0
40963 Evaluatie van het fietsbeleid GNR	€ 20.000	€ 0	€ 37.070		€ 37.070	€ 20.000	€ 0	€ 37.070		€ 37.070	€ 0	€ 0	€ 0
sub-totaal Projecten Natuurbeheer en recreatie	€ 6.325.300	€ 754.866	€ 993.768	€ 975.370	€ 773.264	€ 6.283.000	€ 662.133	€ 769.915	€ 915.346	€ 516.701	€ -92.734	€ -60.024	€ -256.563
Projecten Communicatie, voorlichting, educatie en draagvlak													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2023													
40971 Speelbos Sijjesberg	€ 65.000	€ 28.334			€ 28.334	€ 65.000	€ 90.000			€ 90.000	€ 61.666	€ 0	€ 61.666
40975 Educatievisie uitvoeringsprogramma	€ 200.000	€ 28.516	€ 41.885		€ 70.400	€ 200.000	€ 200.000			€ 200.000	€ 171.484	€ 0	€ 129.600
40976 Vrijwilligerskleding	€ 50.000	€ 32.837	€ 7.688		€ 40.525	€ 50.000	€ 32.814	€ 7.700		€ 40.514	€ -23	€ 0	€ -11
40977 Nieuwbouw groepsverblijf 't Laer	€ 1.500.000	€ 0	€ 15.989		€ 15.989	€ 1.500.000	€ 0	€ 16.050		€ 16.050	€ 0	€ 0	€ 61
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2023													
sub-totaal Projecten Communicatie etc	€ 1.815.000	€ 89.687	€ 65.562	€ 0	€ 155.248	€ 1.815.000	€ 322.814	€ 23.750	€ 0	€ 346.564	€ 233.127	€ 0	€ 191.316
Projecten gebouwen en terreinen derden gebruik													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2023													
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2023													
40990 Sloop opstallen landgoed Monnikenberg	€ 65.000	€ 8.582	€ 57.233	€ 65.815	€ 0	€ 65.000	€ 8.600	€ 56.400	€ 65.000	€ 0	€ 18	€ -815	€ 0
sub-totaal Projecten gebouwen etc	€ 65.000	€ 8.582	€ 57.233	€ 65.815	€ 0	€ 65.000	€ 8.600	€ 56.400	€ 65.000	€ 0	€ 18	€ -815	€ 0
Projecten organisatie GNR													
Onderdeel A: onderhanden projecten per 31-12-2023													
40981 Voorbereidingskrediet (her)huisvesting kantoor	€ 30.000	€ 0	€ 14.727	€ 14.727	€ 0	€ 30.000				€ 0	€ 0	€ -14.727	€ 0
Onderdeel B: afgesloten projecten per 31-12-2023													
sub-totaal Projecten organisatie GNR	€ 30.000	€ 0	€ 14.727	€ 14.727	€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ -14.727	€ 0
Totaal generaal alle projecten 2023	€ 8.205.300	€ 853.135	€ 1.116.563	€ 1.041.185	€ 928.512	€ 8.163.000	€ 993.547	€ 850.065	€ 980.346	€ 863.285	€ 140.412	€ -60.839	€ -65.247

Bijlage III STAAT VAN LASTEN EN BATEN FUNCTIONELE INDELING

LASTEN	Jaar- rekening 2023	Werk- begroting 2023	Jaar- rekening 2022
I Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)			
Personeelskosten Team Beheer	€ 1.414.193	€ 1.391.725	€ 1.151.408
Vervoermiddelen, machines en materieel	€ 246.679	€ 207.590	€ 198.688
1 Natuurbeheer algemeen	€ 119.299	€ 153.480	€ 36.698
2 Bosbeheer	€ 142.766	€ 154.020	€ 99.368
3 Heidebeheer	€ 17.403	€ 60.480	€ 6.598
4 Begrazing	€ 219.356	€ 244.160	€ 527.165
5 Grasland beheer	€ 49.110	€ 55.000	€ 48.783
6 Akkerbeheer	€ 37.168	€ 39.000	
7 Wateren	€ 6.443	€ 17.000	€ 4.044
8 Archeologische elementen	€ 18.915	€ 13.260	€ -0
9 Tuinen, erven en hagen	€ 4.253	€ 4.200	€ 3.709
10 Beheer wegen	€ 8.265	€ 30.000	€ 9.875
11 Gebouwen natuurbeheer	€ 4.884	€ 10.875	€ 5.779
12 Faunabeheer	€ 4.287	€ 16.000	€ 7.400
13 Toegangsvoorzieningen	€ 46.766	€ 45.000	€ 112.760
14 Dagrecreatie (terreinen)	€ 104.045	€ 113.525	€ 72.417
15 Fietspaden	€ 170.148	€ 159.880	€ 177.195
16 Ruitenregeling	€ 906	€ 2.500	€ 2.420
17 Verblijfsrecreatie	€ 16.614	€ 14.955	€ 14.835
18 Toezicht en handhaving	€ 14.878	€ 20.300	€ 5.233
19 Verwerving en verkrijging	€ 4.686		€ 2.240
20 Natuurbescherming	€ 15.950	€ 21.320	€ 57.515
21 Exploitatie gebouwen derden gebruik	€ 206.116	€ 265.700	€ 155.545
22 Sportpark Crailoo	€ 9.027	€ 20.650	€ 14.378
23 Overig gebruik derden terreinen	€ -466	€ 0	€ -1.343
Totaal beheer	€ 2.881.690	€ 3.060.620	€ 2.712.709
II Projecten			
Personeelskosten Team projecten	€ 223.675	€ 234.670	€ 239.848
1 Projecten natuurbeheer	€ 324.832	€ 393.862	€ 868.299
2 Projecten recreatie	€ 603.842	€ 532.104	€ 93.547
3 Integrale gebiedsontwikkeling projecten			€ 26.335
4 Projecten communicatie, educatie, voorlichting en draagv	€ 77.322	€ 221.079	€ 251.514
5 Projecten bestuur en bestuursondersteuning	€ 14.727	€ 37.500	
6 Projecten gebouwen & terreinen derden gebruik	€ 57.233	€ 30.000	
Totaal projecten	€ 1.301.630	€ 1.449.215	€ 1.479.544

Bijlage III STAAT VAN LASTEN EN BATEN FUNCTIONELE INDELING

BATEN	Jaar- rekening 2023	Werk- begroting 2023	Jaar- rekening 2022
I Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)			
Vervoermiddelen, machines en materieel	€ 32.174		€ 4.124
1 Natuurbeheer algemeen	€ 1.042.263	€ 990.260	€ 638.335
2 Bosbeheer			€ 13.911
3 Heidebeheer	€ 25.607	€ 24.500	€ 24.944
4 Begrazing	€ 239.687	€ 243.650	€ 287.686
5 Grasland beheer			
6 Akkerbeheer	€ 17.141	€ 25.800	€ 23.846
7 Wateren			
8 Archeologische elementen	€ 9.457	€ 8.500	
9 Tuinen, erven en hagen			
10 Beheer wegen			
11 Gebouwen natuurbeheer	€ 11.173	€ 10.200	€ 9.861
12 Faunabeheer	€ 9.495		€ 695
13 Toegangsvoorzieningen			€ 114.852
14 Dagrecreatie (terreinen)	€ 13.695		€ 6.865
15 Fietspaden	€ 956	€ 760	€ 26.351
16 Ruiteregeling	€ 30.902	€ 38.000	€ 31.848
17 Verblijfsrecreatie	€ 170.649	€ 158.000	€ 149.970
18 Toezicht en handhaving	€ 60.000	€ 60.000	€ 32.000
19 Verwerving en verkrijging	€ 9.912	€ 0	€ 22.102
20 Natuurbescherming			€ 33.512
21 Exploitatie gebouwen derden gebruik	€ 1.035.399	€ 1.055.860	€ 126.567
22 Sportpark Crailoo	€ 49.354	€ 49.120	€ 47.942
23 Overig gebruik derden terreinen	€ 42.912	€ 33.700	€ 38.027
Totaal beheer	€ 2.800.776	€ 2.698.350	€ 1.633.438
II Projecten			
Personeelskosten Team projecten doorbelasting projecter	€ 76.180		€ 135.700
1 Projecten natuurbeheer	€ 309.147	€ 476.432	€ 774.995
2 Projecten recreatie	€ 587.527	€ 586.727	€ 60.054
3 Integrale gebiedsontwikkeling projecten			€ 26.335
4 Projecten communicatie, educatie, voorlichting en draagv	€ 65.562	€ 244.829	€ 248.094
5 Projecten bestuur en bestuursondersteuning			
6 Projecten gebouwen & terreinen derden gebruik	€ 56.418	€ 30.000	
Totaal projecten	€ 1.094.834	€ 1.337.988	€ 1.245.178

LASTEN	Jaar- rekening 2023	Werk- begroting 2023	Jaar- rekening 2022
III <i>Communicatie, voorlichting, educatie en vrijwilligers</i>			
Personeelskosten BO&E gedeeltelijk dit onderdeel	€ 349.428	€ 294.430	€ 296.892
1 Communicatie middelen en materialen & fondsenwerving	€ 145.842	€ 123.710	€ 109.451
2 Website en nieuwsbrieven	€ 37.753	€ 68.900	€ 59.167
3 Publieksactiviteiten, evenementen en excursies	€ 24.769	€ 23.240	€ 8.210
4 Vrijwilligers en educatieprogramma	€ 54.749	€ 71.885	€ 57.694
5 Gebouwen tbv vrijwilligers	€ 5.286	€ 5.230	€ 4.445
6 Groepsverblijf 't Laer	€ 22.085	€ 12.410	€ 17.892
7 Exploitatie infoschuur	€ 16.092	€ 18.960	€ 21.629
<i>Totaal profilering en draagvlak</i>	<i>€ 656.004</i>	<i>€ 618.765</i>	<i>€ 575.380</i>
IV <i>Belangenbehartiging, beleid en participanten</i>			
Personeelskosten directie, controller en team bo&e overig	€ 1.219.935	€ 1.238.640	€ 1.109.315
Automatiserings- en kantoorkosten	€ 214.455	€ 217.180	€ 176.220
1 Bestuursondersteuning	€ 53.712	€ 42.870	€ 47.253
2 Organisatie	€ 126.905	€ 97.980	€ 157.062
3 Gebouwen en huisvestingskosten organisatie	€ 113.484	€ 131.870	€ 127.975
4 Participantenbijdragen			
<i>Totaal organisatie en bestuursondersteuning</i>	<i>€ 1.728.491</i>	<i>€ 1.728.540</i>	<i>€ 1.617.825</i>
<i>Totale lasten exploitatie voor reserve mutaties</i>	<u><i>€ 6.567.815</i></u>	<u><i>€ 6.857.140</i></u>	<u><i>€ 6.385.459</i></u>
<i>Positief saldo voor resultaatbestemming</i>	<i>€ 983.341</i>	<i>€ 787.838</i>	<i>€ 161.254</i>
<i>Resultaat bestemming per hoofddoel</i>			
<i>Storting (bestemmings)reserves</i>			
<i>Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)</i>			
Reserve natuurbeheer	€ 235.903	€ 209.045	€ 263.867
Reserve (groot)onderhoud gebouwd vastgoed	€ 940.000	€ 935.000	€ 57.000
Reserve vervanging materieel v/m RPV	€ 11.150	€ 11.150	€ 13.420
Reserve verwervingen, 1e inrichting en onderhoud cs	€ 7.876		€ 36.090
Bestemmingsfonds natuurontwikkeling/bosverrijking	€ 10.000		€ 10.000
<i>Projecten</i>			
Projecten reserve natuurbeheer	€ 37		€ 6.456
<i>Communicatie, voorlichting, educatie en vrijwilligers</i>			
Bestemmingsfonds exploitatie infoschuur	€ 11.268		€ 3.100
<i>Belangenbehartiging, beleid en participanten</i>			
Algemene egalisatie reserve			
<i>Totaal storting reserves</i>	<u><i>€ 1.216.234</i></u>	<u><i>€ 1.155.195</i></u>	<u><i>€ 389.933</i></u>
<i>Positief resultaat na reserve mutaties</i>		<u><i>€ 0</i></u>	<u><i>€ 57.327</i></u>

Positieve resultaten worden toegevoegd aan de Algemene Egalisatie Reserve

BATEN	Jaar- rekening 2023	Werk- begroting 2023	Jaar- rekening 2022	
III Communicatie, voorlichting, educatie en vrijwilligers				
Personeelskosten BO&E gedeeltelijk dit onderdeel				
1	Communicatie middelen en materialen & fondsenwerving	€ 227.611	€ 164.160	€ 303.017
2	Website en nieuwsbrieven	€ 32.512	€ 73.050	€ 39.936
3	Publieksactiviteiten, evenementen en excursies	€ 6.954	€ 550	€ 17.600
4	Vrijwilligers en educatieprogramma			
5	Gebouwen tbv vrijwilligers			
6	Groepsverblijf 't Laer	€ 22.223	€ 30.020	€ 25.929
7	Exploitatie infoschuur	€ 22.139	€ 13.740	€ 9.285
	Totaal profilering en draagvlak	€ 311.439	€ 281.520	€ 395.767
IV Belangenbehartiging, beleid en participanten				
	Automatiserings- en kantoorkosten	€ 4.433	€ 8.040	
1	Bestuursondersteuning	€ 20.594		
2	Organisatie			
3	Gebouwen en huisvestingskosten organisatie			
4	Participantenbijdragen	€ 3.319.080	€ 3.319.080	€ 3.272.330
	Totaal organisatie en bestuursondersteuning	€ 3.344.107	€ 3.327.120	€ 3.272.330
	Totale baten exploitatie voor reserve mutaties	€ 7.551.156	€ 7.644.978	€ 6.546.713
	Negatief saldo voor resultaatbestemming			
	Resultaat bestemming per hoofddoel			
	Onttrekking (bestemmings)reserves			
	Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)			
	Reserve natuurbeheer	€ 92.210	€ 101.210	€ 112.380
	Reserve (groot)onderhoud gebouwd vastgoed	€ 17.280	€ 70.000	
	Algemene egaliseringsreserve		€ 42.000	€ 47.773
	Bestemmingsfonds natuurontwikkeling/bosverrijking	€ 13.265		€ 4.259
	Projecten			
	Reserve natuurbeheer	€ 16.957		
	Reserve verwervingen, 1e inrichting en onderhoud cs			€ 110.000
	Reserve (groot)onderhoud gebouwd vastgoed	€ 15.542	€ 37.500	
	Reserve toekomstige investeringen	€ 10.575		
	Algemene egaliseringsreserve	€ 16.265	€ 30.937	
	Communicatie, voorlichting, educatie en vrijwilligers			
	Bestemmingsfonds exploitatie infoschuur			€ 11.594
	Algemene egaliseringsreserve	€ 20.000	€ 20.000	
	Belangenbehartiging, beleid en participanten			
	Algemene egalisatie reserve	€ 25.000	€ 65.710	
	Totaal onttrekking reserves	€ 227.093	€ 367.357	€ 286.006
	Negatief resultaat na reserve mutaties	€ -5.800		

Negatieve resultaten worden onttrokken aan de Algemene Egalisatie Reserve

Bijlage IV Toelichting op de staat van baten en lasten functionele indeling
I. Natuurbeheer en recreatie (inclusief vastgoed)

Toelichting afwijkingen > € 10.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2023 en jaarrekening 2022 <i>V=voordelig N=nadelig</i>	begroting 2023 €	rekening 2022 €
Personeelskosten Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 laat dit onderdeel een nadeel zien van N€ 23 voornamelijk als gevolg van het feit dat in 2023 boven de reeds vastgestelde CAO in 2022 ook nog door werkgevers en vakbonden een éénmalige uitkering is afgesproken. Daarnaast is eind 2022 besloten de formatie van de boswachters met 1,89 fte tijdelijk uit te breiden en is een tijdelijke formatieplaats regiobeheerder toezicht projecten ingesteld. Samen met de doorwerking van de uitkomsten van de vastgestelde CAO in 2022 laat de totale personeelskosten ten opzichte van de jaarrekening 2022 een nadeel zien van bijna k€ 263.	-22.000 N	-263.800 N
Vervoermiddelen, machines en materieel Ten opzichte van 2022 is de vrijval van afschrijvingslasten lager, doordat in 2023 een drietal dienstauto's is vervangen en één elektrische motor ten behoeve van de boswachters extra is aangeschaft. Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 waren de lasten wat hoger als gevolg van onder andere nog steeds de relatief hoge brandstofprijzen en hogere verzekeringspremies van de nieuwe hybride auto's (de catalogus waarde is hoger dan die van de geheel fossiele brandstof auto's).	-7.000 N	-19.900 N
I.1 Natuurbeheer algemeen		
* De werkelijke uitgaven 2023 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 laten een voordeel zien van k€ 34. Voornamelijk als gevolg van het feit dat het geraamde budget voor aanpassingen van het beheerplan in 2023 niet is aangewend. Ten opzichte van het dienstjaar 2022 nemen de uitgaven toe met name als gevolg van het feit dat in de gewijzigde begroting 2023 een aantal uitgavenposten o.a. monitoring (k€ 50) aan dit onderdeel is toegevoegd (zie ook hieronder onder I.21).	34.200 V	-82.600 N
* De SNL subsidie over de periode 2017-2022 is vastgesteld en voor de periode 2023-2028 is een nieuwe beschikking afgegeven en via de tweede begrotingswijziging in het dienstjaar 2023 verwerkt. Ten opzichte van het dienstjaar 2022 is de SNL subsidie met bijna k€ 296.000 toegenomen.	0 V	296.000 V
* Overige inkomsten: in 2023 is hier de vergoeding verantwoord voor de nazorg van de bestrijding van de Japanse Duizendknoop in het project HOV ad k€23 en de opbrengst van de bosbeheermaatregelen (zoals geraamd bij de tweede wijziging 2023). Deze opbrengsten laten hier een voordeel zien en worden bij resultaatbestemming toegevoeg aan de bestemmingsreserve Natuurbeheer, om toekomstige uitgaven in dit kader te dekken. Daarnaast zijn de opbrengsten van toestemmingen, vergoedingen vanwege aanleg van kabels en leidingen en gebruik hoger dan geraamd (k€ 29 V). Per saldo laat dit ten opzichte van de begroting een voordeel zien van k€ 52 en ten opzicht van het vorig dienstjaar bijna k€ 108.	52.000 V	108.000 V
I.2 Bosbeheer		
* In 2020 is het VTA project afgerond en is achterstallig onderhoud uitgevoerd, hiervoor zijn destijds eenmalige middelen ingezet. De eerste jaren na afronding van het achterstallig onderhoud was er minimale inzet nodig voor het jaarlijks onderhoud, zo ook nog in 202. Vanaf het dienstjaar 2023 is het jaarlijks planmatig onderhoud inclusief VTA controles en daarbij behorende opvolgwerkzaamheden uitgevoerd. In verband met een deel in eigen beheer uitgevoerd waren de werkelijke kosten in 2023 enigszins lager dan geraamd. Ten opzichte van het dienstjaar 2022 is als gevolg van het bovenstaande bijna k€ 120 meer uitgegeven.	11.300 V	-120.000 N
I.3 Heidebeheer		
*in 2023 is minder uitgegeven aan onderhoud van de heidevelden dan geraamd. De totale uitgaven waren geraamd op ruim k€ 60, de werkelijke uitgaven bedroegen ruim k€ 17. De uitgaven voor onderhoud kennen een cyclisch karakter. Voor beheervergoedingen werd alsgevolg van indexatie ruim k€1 meer ontvangen.	44.200 V	-10.100 N
I.4 Begrazing		
* de totale uitgaven voor begrazing zijn per saldo geraamd in 2023 op k€ 244 (exclusief personeelslasten), de werkelijke uitgaven bedroegen ruim k€ 219. Voornamelijk alsgevolg van lagere kosten dan geraamd voor onderhoud/vervanging van rasters en het vrijmaaien daarvan. Hier tegenover stonden hogere kosten voor veeverzorging als gevolg van de uitbraak van de blauwtongziekte onder het vee. Daarnaast zijn in het kader van de hogere SNL subsidie 2023 de uitgavenbudgetten verhoogd. In de jaarrekening 2022 is er sprake van een eenmalige piek in de uitgaven voor begrazing, als gevolg van het vervangen van een groot deel van de begrazingsrasters en de uitgaven voor onderhoud gebouwen, als gevolg van de stormschade in 2022 aan de schaapskooi Laren. Ter vergelijk in 2021 bedroegen de totale uitgaven afgerond k€ 242.	24.800 V	307.800 V
* de inkomsten zijn in 2023 bijna k€ 4 lager dan geraamd, de opbrengsten van veeverkopen waren minder vanwege de blauwtong ziekte. Ten opzichte van 2022 zijn de opbrengsten lager als gevolg van de inzamelactie onder particulieren en de ontvangen stormschadeuitkering van de verzekering voor het herstel van de schaapskooi Laren.	-4.000 N	-48.000 N
I.6 Akkers en I.7 Wateren		
* in 2023 zijn de uitgaven voor het onderhoud lager dan geraamd (met name voor de wateren), het jaarlijks onderhoud kent een cyclisch karakter. In 2022 waren er geen uitgaven voor akkerbeheer, in 2023 is het geraamde beheer uitgevoerd.	9.620 V	-49.600 N
I.10 Beheer Wegen		
* het onderhoud van de (zand)wegen in het gebied, kent een cyclisch karakter. In 2023 zijn er ten opzichte van de raming 2023 minder werkzaamheden uitgevoerd. Als gevolg van de grotere hoeveelheden neerslag is de trend wel dat onze zandwegen intensiever onderhoud nodig zullen hebben, in de raming is hier al rekening mee gehouden en bij de 2e wijziging verhoogd.	21.700 V	1.600 V

Toelichting afwijkingen > € 10.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2023 en jaarrekening 2022 <i>V=voordelig N=nadelig</i>	begroting 2023	rekening 2022
I.13 Toegangsvoorzieningen * het nadeel ten opzichte van de jaarrekening 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat het deel van de SNL voor openstelling in 2023 is overgebracht naar I.1 Natuurbeheer algemeen.	-1.800 N	-48.900 N
I.14 Dagrecreatie (terreinen) * de kosten van het legen van de afvalbakken en het opruimen van illegale stortingen laten een stevige stijging zien. Bij de 2e begrotingswijziging is het budget hiervoor verhoogd, waarbij rekening gehouden is met een verdere stijging van deze kosten. Ten opzichte van 2022 zijn de kosten met ruim 31% toegenomen.	11.400 V	-9.200 N
* als gevolg van ontvangen sponsorbijdragen in 2023 (k€ 13) zijn de lasten van onderhoud en vervanging van recreatiemeubilair per saldo lager dan geraamd. Ten opzichte van 2022 is er sprake van meer sponsorbijdragen (k€ 7) en daardoor ook hogere uitgaven voor vervangingen.	12.100 V	-15.300 N
I.15 Fietspaden * in verband met de pensionering van de beheerder fietspaden is in de loop van het jaar een nieuwe medewerker aangesteld. De medewerker is inclusief materieel overgenomen van het externe bedrijf wat een deel van het onderhoud aan de fietspaden uitvoerde. Het nadeel is ontstaan door overname van de betreffende bedrijfsauto.	-10.100 N	-18.300 N
I.17 Verblifsrecreatie Als gevolg van indexeringen en hogere bezetting van de seizoenscampings laten de werkelijke huuropbrengsten een voordeel zien ten opzichte van de raming en ten opzichte van het voorgaande dienstjaar.	11.200 V	19.100 V
I.18 Toezicht en handhaving * in 2023 is wederom een eenmalige subsidie ontvangen van het ministerie van Justitie en Veiligheid, voor uitbreiding en behoud van "groene" BOA capaciteit ad k€ 60 (in 2022 was dit k€ 32). Dit bedrag wordt bij resultaatbestemming toegevoegd aan de reserve Natuurbeheer en ingezet voor de tijdelijke uitbreiding van BOA capaciteit. Daarnaast waren de kosten van onderhoud en aanschaf bebording lager dan geraamd in verband met het feit dat in afwachting van de uitvoering van het project terreinbebording de vervanging is beperkt. Het voordeel t.o.v. 2022 wordt voornamelijk door de hogere BOA subsidie en het wegvallen van de subsidie voor opleiding en trainingskosten van BOA's (nu opgenomen in de verhoogde subsidie "groene" BOA).	5.400 V	18.400 V
I.23 Exploitatie gebouwen derden gebruik * op deze post is de raming voor het lang cyclisch onderhoud van de gebouwen opgenomen, in 2023 is die bij de 2e wijziging éénmalig verhoogd met k€ 70 voor de aanschaf van zonnepanelen (aanwending reserve vastgoed). In 2023 is echter alleen de 1e termijn hiervoor in rekening gebracht, de volledige uitvoering wordt in 2024 verantwoord. Per saldo een voordeel van k€ 59,6. Het nadeel t.o.v. 2022 heeft te maken met het cyclisch karakter. Jaarlijkse overschotten en tekorten ten opzichte van de ramingen voor het cyclisch onderhoud worden via resultaatbestemming onttrokken/toegevoegd aan de bestemmingsreserve Vastgoed.	59.600 V	-50.600 N
* als gevolg van de voorgenomen verkoop van een tweetal dienstwoningen laten de geraamde huuropbrengsten in 2023 een nadeel zien van k€ 20,5 en ten opzichte van 2022 k€ 26,2. De woningen zijn in het voor jaar van 2023 uit de verhuur gehaald. Een van de dienstwoningen is per 1/11/2023 daadwerkelijk verkocht en de opbrengst hiervan (k€ 935) was bij de 2e begrotingswijziging al op deze post verantwoord en is bij resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve Vastgoed. De tweede woning is per 1/1/2024 verkocht, de opbrengst daarvan wordt in 2024 verantwoord.	-20.500 N	909.800 V

II. Projecten

Toelichting afwijkingen > € 10.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2023 en jaarrekening 2022 <i>V=voordelig N=nadelig</i>	begroting 2023	rekening 2022
<p><i>Dit onderdeel laat afwijkingen zien ten opzichte van de geraamde bedragen 2023 en de werkelijk gerealiseerde uitgaven in 2022, maar die hebben geen budgettair effect voorzover het projecten betreft die nog in uitvoering zijn. Het netto effect van uitgaven en inkomsten van die projecten wordt via de balanspost Onderhandenwerk afgewikkeld. Het saldo van de inkomsten en uitgaven van afgesloten projecten wordt wel via de exploitatie afgewikkeld en wordt via resultaatbestemming gestort, dan wel onttrokken aan de bestemmingsreserve natuurbeheer. Het saldo van de voormalige reserve bijzondere projecten is ondergebracht in deze reserve.</i></p> <p>Algemeen: Vanaf het dienstjaar 2019 is een aanvang gemaakt met urenverantwoording van het projectbureau en in 2023 is er voor een totaalbedrag van afgerond k€ 76 toegerekend aan projecten. Op begrotingsbasis wordt rekening gehouden met het feit dat 20% van de totale lasten van het projectbureau niet aan projecten worden toegerekend. Deze 20% komt ten laste van de exploitatie van het GNR.</p> <p>De urenverantwoording naar projecten liet een lagere toerekening zien dan geraamd, onder andere als gevolg van het doorschuiven c.q. later opstarten van een aantal projecten waarmee in de oorspronkelijke planning rekening gehouden was.</p> <p>Algemeen projectramingen: De projectramingen in de begroting 2023 zijn gebaseerd op de jaarschijf 2023 van het geactualiseerde meerjarig projectenprogramma dat als bijlage is opgenomen bij de 1e wijziging 2023 en aangepast is bij de 2e wijziging 2023. De uitvoering van een aantal projecten, zoals bij deze wijzigingen al is vermeld, wordt gefaseerd in uitvoering genomen en deels doorgeschoven naar latere jaren. Dit heeft tot gevolg dat de projectramingen zoals die na de 2e begrotingswijziging 2023 zijn opgenomen te hoog waren. Omdat zowel de uitgaven alswel de inkomsten te hoog geraamd zijn heeft dit, behoudens de hierboven genoemde toerekening van het projectbureau, geen</p> <p>II.1 Projecten natuurbeheer</p> <p>* Zoals bij de actualisatie van het projectenprogramma in de loop van het dienstjaar 2023 al is gemeld, is de uitvoering van een aantal projecten herzien en gefaseerd doorgeschoven naar latere jaren, met name een aantal grote projecten die onder dit onderdeel vallen, t.w. de aanleg van de Natuurverbinding De Hoorneboeg/Zwaluwenberg, de Waterparel Hilversums Wasmeer en de aanleg van de verbinding Laarderhoogt. In 2023 zijn de eerste uitgaven gedaan ten behoeve van het project Natuurherstel Programma Natuur (provinciaal gesubsidieerd). In de loop van het jaar is een aantal kleinere projecten afgesloten. Het verschil in saldo tussen de baten en lasten, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt aan de reserves en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten (zie ook bijlage 3) en/of uitgaven die worden gedekt via de aanwending van bestemmingsreserves.</p> <p>II.2 Projecten recreatie</p> <p>* Medio 2023 zijn de vernieuwde parkeerplaatsen bij de Fransche Kamphei en - camping opgeleverd. De totale projectkosten waren ca k€ 70 lager dan de raming, als gevolg van een meevallende aanbesteding en lagere kosten verwijderen teerhoudend asfalt. Het verschil in saldo tussen de baten en lasten, is het bedrag dat gestort dan wel onttrokken wordt aan de reserves en betreft de saldi van in de loop van het jaar afgesloten projecten (zie ook bijlage 3) en/of uitgaven die worden gedekt via de aanwending van bestemmingsreserves.</p> <p>II.4 Projecten communicatie, educatie, voorlichting en draagvlak</p> <p>* Via de Vereniging Vrienden van het Gooi is in 2022 een bijdrage ontvangen van k€ 200 voor de opzet en implementatie van een educatievisie. In 2023 is hiervan bijna k€ 42 uitgegeven. Voor de jaren 2024 en 2025 resteert nog een bedrag van bijna k€ 130</p> <p>* In 2023 zijn de eerste uitgaven gedaan voor nieuwbouw van het groepsverblijf 't Laer.</p>	-108.000 N	-59.500 N

III. Communicatie, educatie, voorlichting en vrijwilligers (profilering en draagvlak)

Toelichting afwijkingen > € 10.000 t.o.v. gewijzigde begroting 2023 en jaarrekening 2022 <i>V=voordelig N=nadelig</i>	begroting 2023	rekening 2022
Personeelskosten Ten opzichte van de begroting 2023 laat dit onderdeel een nadeel zien van k€ 55. Dit komt deels doordat gedurende een aantal maanden er dubbele salarislasten waren in verband met de overdracht van werkzaamheden van de vrijwilligerscoördinator en deels doordat de verhoging als gevolg van de CAO 2022 geraamd is op de personeelslasten onder IV Belangenbehartiging, beleid en participanten. Op dit laatste onderdeel ontstaat daardoor een voordeel (zie hieronder).	-55.000 N	-52.500 N
III.1 Communicatie, middelen en materialen & fondsenwerving * in 2023 is een aanvang gemaakt met het in eigenbeheer uitvoeren van de donateursadministratie. Vanaf januari 2024 wordt die geheel "in huis" uitgevoerd, daarvoor werd de donateursadministratie extern bijgehouden. Deze implementatie heeft in 2023 gedeeltelijk tot dubbele kosten geleid en daarnaast zijn er extra wervingscampagnes uitgevoerd. De uitgaven zijn daardoor ruim k€ 22 hoger dan begroot. Op dit onderdeel was een bedrag begroot van € 164,2 aan opbrengsten, de werkelijke opbrengst was k€ 227,6, per saldo een voordeel van k€ 63,4. De hogere opbrengsten hebben met hogere opbrengsten fondsenwerving en hogere bijdrage Steun voor de donateursadministratie. Een deel van de fondsenwerving betreft een aantal doelgiften voor diverse natuurprojecten. Deze doelgiften worden via resultaatbestemming toegevoegd aan daarvoor ingestelde bestemmingsfondsen. Het verschil met 2022 ontstaat voornamelijk omdat in 2022 op dit onderdeel k€ 236 aan eigen fondsenwerving is verantwoord (k€ 90 meer dan 2023), als gevolg van een ontvangen erfenis in dat jaar.	40.900 V	-112.000 N
III.3 Publieksacties, evenementen en excursies * de opbrengsten als gevolg van activiteiten zijn hier verantwoord en laten een voordeel zien t.o.v. de raming. In 2022 waren hier de opbrengsten van het Schaapscheerdersfeest xlviii het jubileumjaar verantwoord.	4.900 V	-13.000 N
III.4 Vrijwilligers * het voordeel is voornamelijk ontstaan door minder dan geraamde uitgaven voor gereedschappen voor vrijwilligers. Gedurende de "Coronajaren" hebben de vrijwilligers minder werkzaamheden uitgevoerd en daardoor gaan de gereedschappen ook langer mee. De komende jaren zal dit effect uitgewerkt zijn en zal de vervangingsvraag weer op een normaal niveau komen te liggen.	17.100 V	3.000 V
III.6 Groepsverblijf 't Laer * het groepsverblijf is dermate verouderd dat de kosten van exploitatie steeds hoger worden en de opbrengsten van verhuur lager. Gelet op deze gang van zaken en met het oog op de voorgenomen nieuwbouw wordt met ingang van 2024 het gebouw niet meer structureel verhuurd en zal het in de loop van 2024 gesloopt worden.	-17.400 N	-7.900 N

IV. Belangenbehartiging, beleid en participanten

Personeelskosten Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022 laat dit onderdeel een voordeel zien van k€ 18,7 (zie de opmerking onder III personeelskosten). De afwijking ten opzichte van 2022 ontstaat deels doordat de kosten van projectondersteunervergeheveling zijn naar dit onderdeel en de structurele doorwerking van de CAO afspraken uit 2022.	18.700 V	-110.620 N
IV.1 Bestuursondersteuning * de bestuursleden (zie 'overige gegevens' voor de leden welke per 31 december 2023 deel uit maakten van het bestuur) zijn onbezoldigd. Mw. drs. C.W. Kos is in 2019 aangesteld als directeur-rentmeester voor 36 uur per week (1,0 fte) in vaste dienst. De bezoldiging van de directeur-rentmeester is vastgesteld op het maximum van schaal 15 van de Provinciale CAO en blijft daarmee ruim binnen de WNT norm, die voor 2023 k€ 223 * in 2023 zijn na lange tijd de rentepercentages op spaartegoeden weer positief geworden. De overtoollige liquiditeiten worden weggezet op een bedrijfsspaarrekening bij de huisbankier. In 2023 heeft dit een renteopbrengst gegenereerd van k€ 20,6. Aan de uitgavenkant waren er extra kosten als gevolg van het betaalde eigen risico van de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering bij een schadegeval. Per saldo een voordeel van k€ 9,8.	9.800 V	14.100 V
IV.2 Organisatie cs * personeelsbestand: gedurende het boekjaar 2023 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren, 36,4 fte (2022: 33,9). * dit onderdeel laat een nadeel zien van k€ 28,9 voornamelijk als gevolg van het feit dat de post juridische kosten met ruim k€ 9,4 is overschreden. De totale juridische uitgaven ad € 76,4, kunnen in een aantal hoofdgroepen worden onderscheiden, t.w. juridische kosten eigendomskwesties gerelateerd ruim k€ 17,6; organisatie gerelateerd (bestuurlijke regelingen/statuten/fiscaal/arbeidsrechtelijk) ruim k€ 7,2; problematiek St. Duurzaam Groenfonds Monnikenberg k€ 19,4; bezwaren bouwplannen derden k€ 26,7 en grondtransacties k€ 5,1. Daarnaast zijn een aantal algemene kosten voor het personeel hoger dan geraamd o.a. arbomiddelen en afscheidsbijeenkomsten van vertrokken/gepensioneerd personeel. Het voordeel t.o.v. 2022 heeft voornamelijk te maken met het feit dat in dat jaar de juridische kosten bijna k€ 23,5 hoger waren dan in 2023.	-28.900 N	30.200 V
IV.3 Gebouwen en huisvestingskosten organisatie * de lasten in 2023 laten ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 een voordeel zien op dit onderdeel van k€ 18,4. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in 2023 de nutskosten lager waren dan geraamd. Vanaf 1 januari 2023 zijn alle nutscontracten op basis van variabele tarieven. Bij de raming is rekeninggehouden met een hoog tarief. Het voordeel t.o.v. 2022 is voornamelijk ontstaan doordat in 2022 op deze post de kosten van het realiseren van extra kantoorruimte t.b.v. boswachters/regiobeheerders zijn verantwoord.	18.400 V	14.500 V
IV.4 Participantenbijdragen * als gevolg van de loon en prijsindexaties is de participantenbijdrage in 2023	0 V	46.750 V

